

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Legnicy**

w 2017 roku

SPIS TREŚCI

INFORMACJE OGÓLNE	3
BUDŻET MOPS	4
KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY	13
POSTĘPOWANIA KONTROLNE.....	15
ZAMÓWIENIA PUBLICZNE PRZEPROWADZONE PRZEZ MOPS	16
PRACA SOCJALNA	18
ASYSTENT RODZINY.....	25
ŚWIADCZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ.....	28
POMOC INSTYTUCJONALNA.....	38
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ	42
DOM DZIENNEGO POBYTU.....	46
SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH i DOM SAMOTNEJ MATKI Z DZIECKIEM.....	48
ŻŁOBKI	51
PIECZA ZASTĘPCZA	53
RODZINNY DOM DZIECKA	61
ZESPÓŁ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	63
PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY W RODZINIE.....	65
OŚRODEK POMOCY TERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	66
DODATKI MIESZKANIOWE.....	68
ZRYCZAŁTOWANE DODATKI ENERGETYCZNE.....	70
ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	73
ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE	79
PROGRAM „ZA ŻYCIEM”	79
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO.....	80
STYPENDIA SOCJALNE.....	83
PODSUMOWANIE	84

INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy działa na mocy uchwały Miejskiej Rady Narodowej w Legnicy Nr XIV/75/90 z 25 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, stosownie do ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.). Zgodnie z artykułami 17 i 20 w/w ustawy w mieście na prawach powiatu, jakim jest Legnica, MOPS realizuje zadania ośrodka pomocy społecznej oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie. Szczegółowe zasady funkcjonowania Ośrodka określają:

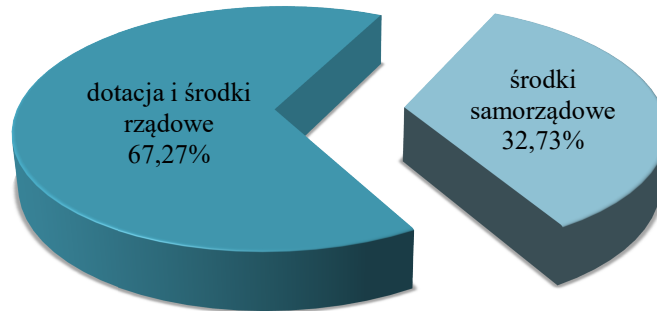
- statut Ośrodka nadany uchwałą Nr LVI/460/10 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 26 lipca 2010 r. ze zmianami,
- zarządzenie Nr 12/2009 Dyrektora MOPS z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie określenia Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy,
- Regulamin organizacyjny MOPS ustalony zarządzeniem Nr 13/2013 Dyrektora MOPS z dnia 18 października 2013 r. ze zmianami,
- Regulamin pracy MOPS ustalony postanowieniem Nr 48/2004 Dyrektora MOPS z dnia 25 października 2004 r. ze zmianami,
- zarządzenie Nr 13/2003 Dyrektora MOPS z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie ustalenia instrukcji kancelaryjnej, instrukcji w sprawie zasad i trybu działania składnicy akt oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt w MOPS w Legnicy ze zmianami,
- zarządzenie Nr 16/2010 Dyrektora MOPS z dnia 18 marca 2010 r. w sprawie wprowadzenia w MOPS w Legnicy przepisów regulujących gospodarkę finansową ze zmianami.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy jest samorządową jednostką budżetową, nie posiadającą osobowości prawnej, której wydatki pokrywane są częściowo z budżetu państwa, a częściowo ze środków własnych gminy.

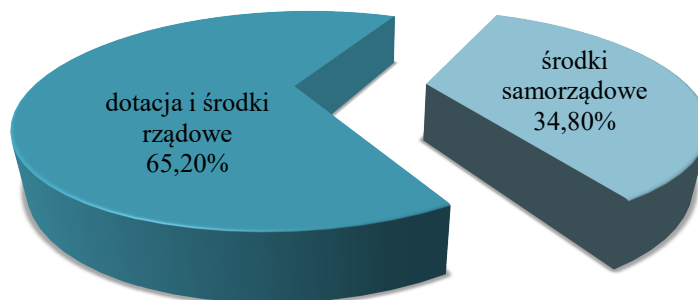
W 2017 r. MOPS administrował 17 obiektami, w tym 10 obiektów znajdowało się w zarządzie Ośrodka, a 7 wynajmowanych było od innych instytucji m.in. Zarządu Gospodarki Mieszkaniowej, Legnickiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

BUDŻET MOPS

Rok 2017

Plan na rok 2018

KOSZTY RODZAJOWE DZIAŁALNOŚCI MOPS W 2017 ROKU

Rozdział	Wyszczególnienie	Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	Wydatki rzeczowe	Wydatki inwestycyjne	Remonty	Koszty bezpośrednie	Razem
85153	Zwalczanie narkomanii					31 800,00	31 800,00
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi					71 000,00	71 000,00
85156	Składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego					2 808,00	2 808,00
85195	Pozostała działalność - pokrycie kosztów wydania decyzji o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych oraz opłaty za pobyt w zakładzie opiekuńczo-leczniczym na terenie powiatu wrocławskiego.	71 748,84	13 504,00			38 440,99	123 693,83
85202	Pobyt w domach pomocy społecznej poza miastem					4 335 609,96	4 335 609,96
85202	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Grabskiego 11	2 312 698,01	655 940,27	24 224,74	62 627,76	274 864,39	3 330 355,17
85202	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kubusia Puchatka 4	2 368 822,12	445 260,22		192 516,93	177 324,47	3 183 923,74
85203	Ośrodki Wsparcia , Dom Dziennego Pobytu, Noclegownia i Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem	1 744 507,00	498 034,99	17 121,60	56 198,35	433 916,79	2 749 778,73
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	9 200,00				10 636,00	19 836,00
85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej					586 628,86	586 628,86
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne -zasiłki celowe i okresowe					3 419 701,00	3 419 701,00
85215	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne		619,79			3 190 117,28	3 190 737,07
85216	Zasiłki stałe					3 787 178,35	3 787 178,35

85219	Ośrodki pomocy społecznej	8 850 492,70	1 066 439,60		16 669,61	149 646,09	10 083 248,00
85228	Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze					8 420 019,01	8 420 019,01
85230	Pozostała działalność - Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"					693 293,98	693 293,98
85231	Pomoc dla cudzoziemców					5 400,00	5 400,00
85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych					46 000,00	46 000,00
85295	Pozostała działalność - Rządowy program Senior +					107 168,49	107 168,49
85295	Pozostała działalność - Prace społecznie użyteczne					56 481,30	56 481,30
85415	Pomoc materialna dla uczniów					1 603 085,10	1 603 085,10
85501	Świadczenia wychowawcze	591 906,91	135 993,61		4 093,93	48 061 635,90	48 793 630,35
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	899 336,53	150 214,51		2 305,84	28 642 950,66	29 694 807,54
85504	Wspieranie rodziny - Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży	545 409,50	95 964,27		7 630,91	850,00	649 854,68
85504	Wspieranie rodziny -Asystent rodziny	275 490,27	18 607,48				294 097,75
85505	Żłobki	4 157 808,71	655 423,44	134 349,94	127 844,66	321 443,24	5 396 869,99
85508	Rodziny zastępcze	325 996,88	12 405,44			2 382 485,70	2 720 888,02
85508	Rodziny zastępcze - dodatek wychowawczy		9 793,63			996 904,37	1 006 698,00
85510	Usamodzielnianie wychowanków					166 147,82	166 147,82
85510	Pobyty dzieci w placówkach opiek.-wychow. poza miastem					1 443 083,61	1 443 083,61
85510	Rodzinny Dom Dziecka	110 796,71	34 538,45			45 000,00	190 335,16
85510	Rodzinny Dom Dziecka- dodatek do zryczałtowanej kwoty		300,00			30 000,00	30 300,00
85595	Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"		990,00			32 000,00	32 990,00
	Razem	22 264 214,18	3 794 029,70	175 696,28	469 887,99	109 563 621,36	136 267 449,51

WYKONANIE PLANU WYDATKÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY ZA 2017 ROK

L.p.	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 2017 rok (zł)	Wykonanie planu (zł)	Wykonanie planu (%)	Udział środków gminy (%)	Udział środków z budżetu państwa (%)	Przyczyny niewykonania planu (zł)
1	85153	Zwalczanie narkomanii	31 800,00	31 800,00	100,00	100,00		
2	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	71 000,00	71 000,00	100,00	100,00		
3	85156	Składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	2 808,00	2 808,00	100,00		100,00	
4	85195	Pozostała działalność - pokrycie kosztów wydania decyzji na świadczenia zdrowotne finansowanych ze środków publicznych oraz opłaty za pobyt w Zakładzie Opiekuńczo- Leczniczym	123 694,24	123 693,83	100,00	19,02	80,98	
5	85202	Pobyt w domach pomocy społecznej poza miastem	4 335 609,96	4 335 609,96	100,00	100,00		
6	85202	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Grabskiego 11	3 332 841,43	3 330 355,17	99,93	95,78	4,22	Niewykonanie planu wynika z utraty miejsc dotowanych na kwotę 2 484 zł. Kwota 0,20 zł dotyczy rozliczenia środków na inwestycje § 6060. Środki w łącznej kwocie 2 484,20 zł zostały zwrócone 29.12.2017r na konto UM Legnicy.
7	85202	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kubusia Puchatka 4	3 183 923,74	3 183 923,74	100,00	62,59	37,41	
8	85203	Ośrodki Wsparcia, Dom Dziennego Pobytu, Noclegownia i Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem	2 749 778,73	2 749 778,73	100,00	100,00		
9	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	19 836,00	19 836,00	100,00	50,41	49,59	

10	85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	586 700,00	586 628,86	99,99		100,00	Składki opłacono za wszystkie osoby uprawnione do objęcia pomocą w tej formie. Środki w wysokości 71,14 zł zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy
11	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne, - zasiłki celowe, - zasiłki okresowe	3 446 567,41	3 419 701,00	99,22	44,82	55,18	Na niewykonanie planu wpłynęło zmniejszenie liczby osób korzystających z takiej pomocy, wysokość zasiłku uzależniona jest od wysokości dochodu. Środki w wysokości 26 866,41 zł zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy
12	85215	Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne	3 191 807,99	3 190 737,07	99,97	99,00	1,00	Na niewykonanie planu wpłynęło małe zainteresowanie osób uprawnionych do zryczałtowanego dodatku energetycznego, spowodowane głównie niskimi kwotami tego świadczenia. Środki w wysokości 0,92 zł zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy
13	85216	Zasiłki stałe	3 805 000,00	3 787 178,35	99,53		100,00	Niewykorzystane środki są efektem zwrotu z ZUS za zbieg świadczeń. Środki w kwocie 17 821,65 zł zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy
14	85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	10 083 927,37	10 083 248,00	99,99	79,41	20,59	Niewykonanie planu wynika z rozliczenia wydatków poniesionych przez gminę na wypłaty dodatku socjalnego po 250 zł dla pracowników socjalnych wykonujących pracę w terenie na kwotę 374,15 zł. Kwota 305,22 zł dotyczy środków z rezerwy celowej budżetu państwa na świadczenia w formie wynagrodzeń za sprawowanie opieki. Środki w łącznej kwocie 679,37 zł zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy
15	85228	Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze	8 421 674,31	8 420 019,01	99,98	92,75	7,25	W miesiącu XII część osób korzystających z usług specjalistycznych przebywała w szpitalu bądź zawiesiła usługi. Niewykorzystane środki w kwocie 1 655,30 zł zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy

16	85230	Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	706 000,00	693 293,98	98,20	41,44	58,56	Część placówek oświatowych rozlicza dożywianie za m-c XII w styczniu 2018 r. Niewykorzystane środki w kwocie 12 706,02 zł zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy
17	85231	Pomoc dla cudzoziemców	5 400,00	5 400,00	100,00		100,00	
18	85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	46 000,00	46 000,00	100,00		100,00	
19	85295	Pozostała działalność - Prace społecznie użyteczne	56 481,30	56 481,30	100,00	100,00		
20	85295	Pozostała działalność - Program "Senior+"	107 168,49	107 168,49	100,00	23,32	76,68	
21	85415	Pomoc materialna dla uczniów	1 741 905,00	1 603 085,10	92,03	22,72	77,28	Warunkiem wypłacenia stypendium szkolnego jest przedłożenie dokumentu potwierdzającego dokonanie wydatku. Nie wszystkie osoby, którym wydano decyzję zgłosiły się po świadczenie co wpłynęło na niewykonanie planu. Środki w wysokości 138 819,90 zł zostały zwrócone do UM Legnicy. Z tego kwota dotacji celowej -67 402,69 zł oraz środki własne gminy -71 417,21 zł.
22	85501	Świadczenia wychowawcze	48 924 000,00	48 793 630,35	99,73		100,00	Część osób nie dostarczyła wymaganych dokumentów wobec czego sprawy pozostawiono bez rozpatrzenia, tym samym zaplanowane środki na wypłaty świadczeń nie zostały wykorzystane. Środki w kwocie 130 369,65 zł zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy
23	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	29 694 807,54	29 694 807,54	100,00	0,78	99,22	
24	85504	Wspieranie rodziny- Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży	649 854,68	649 854,68	100,00	100,00		

25	85504	Wspieranie rodziny - asystent rodziny	294 803,89	294 097,75	99,76	84,74	15,26	Na niewykonanie planu wpływa absencja pracowników . Niewykorzystane środki w kwocie 706,14zł, to rozliczenie dotacji w ramach "Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2017r." i zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy.
26	85505	Żłobki	5 397 989,45	5 396 869,99	99,98	100,00		Niewykorzystane środki w kwocie 1 119,46 zł dotyczą rozliczenia wydatków na inwestycje (§ 6050 - 811,28 zł, § 6060 - 308,18 zł).
27	85508	Rodziny zastępcze	2 733 043,55	2 720 888,02	99,56	96,53	3,47	Na niewykonanie planu wpływa absencja pracowników . Niewykorzystane środki w kwocie 846,65zł, to rozliczenie dotacji w ramach "Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2017r." i zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy. Kwota 11 308,88zł przypada na niewykonanie § 3110 w wysokości 6 442,19zł oraz § 2320 na kwotę 4 866,69zł.
28	85508	Pozostała działalność - dodatek wychowawczy	1 012 039,00	1 006 698,00	99,47		100,00	Świadczeniem 500 Plus objęto wszystkie uprawnione osoby. Różnica w stosunku do planu w wysokości 5 341zł to dotacja nie przekazana.
29	85510	Usamodzielnianie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	167 602,38	166 147,82	99,13	100,00		Niewykonanie planu w wysokości 1 454,56 zł to efekt zaprzestania nauki przez troje wychowanków. Środki zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy
30	85510	Pobyty dzieci w placówkach opiek.-wychowawczych poza miastem	1 443 083,61	1 443 083,61	100,00	100,00		
31	85510	Rodzinny Dom Dziecka	190 335,16	190 335,16	100,00	100,00		
32	85510	Rodzinny Dom Dziecka - dodatek do zryczałtowanej kwoty	30 300,00	30 300,00	100,00		100,00	Dodatek do zryczałtowanej kwoty przysługuje na 5 dzieci umieszczonych w Rodzinnym Domu Dziecka, wraz z 1% na koszty obsługi.
33	85595	Pozostała działalność - Świadczenie "Za życiem"	32 991,00	32 990,00	100,00		100,00	Środki w kwocie 1 zł zostały zwrócone 29.12.2017r. na konto UM Legnicy
RAZEM			136 620 774,23	136 267 449,51	99,74	32,73	67,27	

WYKONANIE PLANU DOCHODÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY ZA 2017 ROK

L.p.	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 2017 rok (zł)	Wykonanie planu (zł)	Wykonanie planu (%)	Dochody odprowadzone na rachunek gminy (zł)
1	85202	Odpłatność za pobyt w DPS przy ul Grabskiego 11 oraz ul. Kubusia Puchatka 4, oraz wpływy z umów i decyzji o odpłatności rodzin za pobyt w DPS-ach - dotacja celowa - powiat	1 346 560,00	1 367 451,42	101,55	1 367 451,42
2	85202	Odpłatność rodzin za pobyt w DPS poza Legnicą na podstawie decyzji i umów - środki własne - powiat	93 230,00	98 513,66	105,67	98 513,66
3	85203	Odpłatność za wyżywienie w Domu Dziennego Pobytu i Klubie Seniora, odpłatność za pobyt w Schronisku dla bezdomnych oraz Domu Samotnej Matki z Dzieckiem - środki własne - gmina	458 000,00	437 365,80	95,49	437 365,80
4	85214	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków celowych za lata ubiegłe - środki własne - gmina	260,00	260,00	100,00	260,00
5	85214	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków okresowych za lata ubiegłe - dotacja celowa - gmina		8 022,18		8 022,18
6	85215	Zwrot nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych - środki własne - gmina	741,00	741,41	100,06	741,41
7	85216	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków stałych za lata ubiegłe - dotacja celowa - gmina		19 340,05		19 340,05
8	85219	Wynagrodzenie płatnika za terminowe odprowadzanie do Urzędu Skarbowego podatku dochodowego od osób fiz. od pracowników MOPS, koszty upomnień oraz kary umowne - środki własne- gmina	13 638,00	14 697,11	107,77	14 697,11
9	85219	Wynagrodzenie za sprawowanie opieki - zadania administracji rządowej - gmina		1 403,20		1 403,20
10	85230	Pomoc w zakresie dożywiania - dotacja celowa - gmina		96,56		96,56
11	85228	Odpłatność za usługi opiekuńcze - środki własne - gmina	849 070,00	945 213,28	111,32	945 213,28
12	85228	Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze - zadania administracji rządowej - gmina	28 000,00	40 551,84	144,83	40 551,84

13	85501	Świadczenia wychowawcze- zwroty świadczeń nienależnie pobranych oraz odsetek - zadania administracji rządowej - gmina		27 573,43		27 573,43
14	85502	Zwroty nienależnie pobranych przez osoby uprawnione świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczek alimentacyjnych wraz z odsetkami - zadania administracji rządowej - gmina		156 384,21		156 384,21
15	85502	Zaliczki alimentacyjne wyegzekwowane przez komorników sądowych od dłużników alimentacyjnych - zadania administracji rządowej - gmina	28 000,00	112 455,49	401,63	112 455,49
16	85502	Fundusz alimentacyjny oraz odsetki wyegzekwowane przez komorników sądowych i w postępowaniu egzekucyjnym w administracji od dłużników alimentacyjnych - zadania administracji rządowej - gmina	620 000,00	1 232 052,09	198,72	1 232 052,09
17	85505	Odpłatność za pobyt i wyżywienie dzieci w Żłobkach, odsetki oraz wynajem pomieszczeń - środki własne - gmina	903 440,00	902 360,73	99,88	902 165,53
18	85508	Odpłatność za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, zwroty nienależnie pobranych świadczeń na kontynuowanie nauki, odpłatność rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz odsetki za nieterminowe wpłaty- środki własne - powiat	237 957,58	245 095,00	103,00	245 095,00
19	85508	Rodziny zastępcze- dodatek wychowawczy - zwrot nienależnie pobranych świadczeń- administracja rządowa - powiat		129,03		129,03
20	85510	Odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych, usamodzielnianie wychowanków placówek opiekuńczo wychowawczych, zwroty nienależnie pobranych świadczeń oraz odsetki za nieterminowe wpłaty - środki własne - powiat	331 437,93	325 758,08	98,29	325 758,08
RAZEM			4 910 334,51	5 935 464,57	120,88	5 935 269,37

KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY

**Stan zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy w latach 2015 – 2017
(stan na dzień 31 grudnia)**

Komórka organizacyjna	Rok	2015	2016	2017
MOPS (pracownicy socjalni)		181 (66)	195 (63)	198 (62)
Żłobek Nr 1		21	22	22
Żłobek Nr 2		22	23	23
Żłobek Nr 3		23	23	23
Żłobek Nr 4		23	25	23
Noclegownia i POnMiDz; od 01.06.2017r. Schronisko dla Bezdomnych		22	20	21
Dom Dziennego Pobytu		16	16	17
DPS dla Dorosłych*		49	98	93
DPS dla Dzieci*		46		
Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży		14	11	13
Zespół Interwencji Kryzysowej		9	8	8
Rodzinny Dom Dziecka		2	2	2
Ogółem		428	443	443

*) Od dnia 01.01.2016r. obie jednostki połączone jako jeden Dom Pomocy Społecznej

W 2017 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w różnego rodzaju warsztatach i szkoleniach. Środki na ten cel pochodziły z budżetu MOPS, a także były pozyskane ze źródeł zewnętrznych. Realizowane szkolenia miały na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i umiejętności osób zatrudnionych i dotyczyły przede wszystkim grup pracowników, które mają bezpośredni kontakt z klientami Ośrodka (tj. pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psychologzy, opiekunowie w DPS). Ponadto wielu pracowników uzupełniło swoje wykształcenie, kończąc szkoły średnie, wyższe oraz studia podyplomowe na kierunkach związanych z ich pracą zawodową.

W ramach aktywizacji osób bezrobotnych MOPS współpracuje czynnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Legnicy. Efektem tej współpracy było zorganizowanie prac społecznie użytecznych dla 29 osób, realizowanych w placówkach Ośrodka.

Fluktuacja kadr w roku 2017 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy przedstawia się następująco:

- przyjętych do pracy było 42 pracowników (w tym z 25 osobami zawarto umowy na zastępstwo),
- zwolnionych z pracy było 41 pracowników (w tym 6 osób odeszło z pracy z umów na zastępstwo, 16 pracowników przeszło na emeryturę),
- 18 osób skorzystało z urlopów wychowawczych i bezpłatnych.

Ruchy kadrowe dotyczyły między innymi stanowisk: administracyjnych (zastępstwa), psychologów, opiekunek i pielęgniarek oraz stanowisk robotniczych. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w sytuacji na rynku pracy i relatywnie niskich wynagrodzeniach w Ośrodku.

Grupy pracowników	Przyjęci	Zwolnieni
Pracownicy socjalni	3	4
Asystent rodziny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	4	1
Pielęgniarki, opiekunki	8	8
Pracownicy administracji	8	10
Psycholog, pedagog, wychowawca, terapeuta	6	5
Pozostali pracownicy	13	13

POSTĘPOWANIA KONTROLNE

Ze względu na różnorodność realizowanych zadań, tak duża jednostka budżetowa, jaką jest MOPS podlega częstym postępowaniom kontrolnym. W roku 2017 zostały przeprowadzone następujące kontrole zewnętrzne:

L.p.	Data przeprowadzenia kontroli	Organ kontrolujący	Zakres kontroli
1.	22 – 24.02.2017 r.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej	Realizacja zadania wynikającego z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
2.	15 – 16.03.2017 r.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej	Ocena działalności jednostki w zakresie realizacji zadań miasta w zakresie usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej i realizacji dodatku 500+ na dzieci w pieczy zastępczej
3.	25.04.2017 r.	Państwowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Legnicy	Kontrola stanu sanitarnego w oparciu o arkusz oceny
4.	23.05. – 29.06. 2017 r.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Legnicy	Kontrola płatnika składek
5.	05 – 14.06.2017 r.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Legnicy	Działalność placówki rodzinnej w zakresie realizacji pieczy zastępczej
6.	22.06.2017 r.	Państwowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Legnicy	Ustalenie stanu faktycznego w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w DPS przy ul. Kubusia Puchatka 4
7.	06.09. – 28.11. 2017 r.	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu	Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym w miejscu zamieszkania

Ponadto placówki MOPS, w których wydawane są posiłki dla osób w nich przebywających (tj. żłobki, domy pomocy społecznej, Dom Dziennego Pobytu, Klub Seniora, Schronisko dla Bezdomnych, Dom Samotnej Matki z Dzieckiem), kilka razy w trakcie roku podlegają doraźnym kontrolom Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Legnicy. Czynności kontrolno-rozpoznawcze w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w placówkach Ośrodka przeprowadza również kilka razy w roku Państwowa Straż Pożarna w Legnicy.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE PRZEPROWADZONE PRZEZ MOPS

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy wydatki budżetowe są realizowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych oraz zasadami wydatkowania środków publicznych o wartości do 30 000 EURO.

W 2017 r. przeprowadzono 6 zamówień publicznych o wartości powyżej 30 000 EURO każde.

L. p.	Przedmiot zamówienia	Tryb zamówienia	Data udzielenia zamówienia	Wartość zamówienia w zł	Kryteria oceny ofert	Wykonawca, któremu udzielono zamówienia	Pozostali wykonawcy uczestniczący w przetargu
1.	Dostawa bonów towarowych w wersji papierowej dla podopiecznych MOPS	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	20.03.2017 r.	140 000 zł brutto	1) cena, 2) ilość placówek handlowych w Legnicy	Sodexo Benefis and Revards Polska, Warszawa	
2.	Wykonywanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla mieszkańców Legnicy	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	03.11.2017 r.	20 350 000 zł brutto	1) cena 1 godz. usług opiekuńczych, 2) cena 1 godz. specjalistycznych usług opiekuńczych, 3) ilość pracowników zatrudnionych na umowę o pracę	Firma "Gwarant" ~ Tomczyk sp.j., Głogów	
3.	Dostawa bonów towarowych w wersji papierowej dla pracowników MOPS	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	08.11.2017 r.	127 000 zł brutto	1) cena, 2) ilość placówek handlowych w Legnicy	Sodexo Benefis and Revards Polska, Warszawa	Cheque Dejeuner Sp. z o.o., Warszawa
4.	Wykonywanie usług ochrony fizycznej, usług monitorowania obiektów, konwojów gotówki i usług sprzątanania w MOPS	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	27.12.2017 r.	333 075 zł brutto	1) cena usług, 2) certyfikat ISO w zakresie usług ochroniarskich, 3) certyfikat ISO w zakresie usług sprzątanania, 4) doświadczenie zawodowe	Konsorcjum: DGP Security Partner Sp. z o.o., Katowice - Lider, DGP Clean Partner, P.U. GOS-ZEC Sp. z o.o., SEBAN Sp. z o.o.	

5.	Przygotowanie i dowożenie ciepłych posiłków do Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem MOPS w Legnicy	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	27.12.2017 r.	5,25 zł brutto za 1 posiłek	1) cena za 1 posiłek, 2) kaloryczność posiłku	"NIRO" Sp. z o.o., Lubin	PPHU BIOWEX s.c., Legnica
6.	Dostawa bonów towarowych w wersji papierowej dla podopiecznych MOPS	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	27.12.2017 r.	400 000 zł brutto	1) cena, 2) ilość placówek handlowych w Legnicy	Sodexo Benefis and Revards Polska, Warszawa	Cheque Dejeuner Sp. z o.o., Warszawa

PRACA SOCJALNA

Dział Pracy Socjalnej świadczy pomoc mieszkańcom Legnicy skierowaną bezpośrednio do środowiska. Dział składa się z 43 rejonów pracy socjalnej, ponadto w dziale zatrudnionych jest 6 asystentów rodziny oraz 4 pracowników administracyjnych. Działania pracowników Działu Pracy Socjalnej służą przede wszystkim wzmocnieniu klientów, odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz organizowaniu warunków sprzyjających temu celowi.

Głównym zadaniem Działu Pracy Socjalnej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powyższy cel realizowany jest przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W 2017 roku Dział Pracy Socjalnej objął pomocą 3062 rodzin, łącznie 5051 osób.

PRACOWNICY SOCJALNI

Pracownik socjalny podejmując współpracę z rodziną, diagnozuje sytuację oraz określa plan pomocy. Podejmowane działania są zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji.

Praca socjalna jest procesem, który ma na celu wywołanie pożądanych zmian, modyfikację sposobu funkcjonowania osoby, jej otoczenia, wzmacnianie potencjału osób, rodzin do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej i wsparcie w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Aby powyższe założenia mogły zostać spełnione, działania podejmowane przez pracownika muszą mieć charakter intencyjny tj. muszą być zaprojektowane w oparciu o sporządzoną ocenę sytuacji (diagnozę) i zmierzać do realizacji ustalonych celów – zmiany sytuacji wyjściowej (zdiagnozowanych trudności) w zakładane rezultaty.

Jednym z narzędzi stosowanym w działaniach pracowników socjalnych jest kontrakt socjalny. Ma on za zadanie poprawiać skuteczność udzielanej pomocy poprzez mobilizowanie osób i rodzin do podejmowania działań usamodzielniających. Jest to pisemna umowa zawierana z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron, tj. klienta i pracownika socjalnego, które mają doprowadzić do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Kontrakt socjalny zawierany jest po pełnym rozpoznaniu i ocenie sytuacji rodziny ubiegającej się o pomoc. Niedotrzymanie postanowień kontraktu socjalnego, jak i odmowa jego zawarcia mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia lub do jego wstrzymania. W 2017 r. zawarto 103 kontrakty socjalne.

Pracownicy socjalni są grupą zawodową, której powierzono w ostatnich latach wiele zadań z zakresu pomocy społecznej i co roku tych zadań przybywa. Praca socjalna jest usługą świadczoną

w środowisku zamieszkania klienta, którego pracownik socjalny wspiera i to dlatego z jego pracą wiążą się zagrożenia wynikające z przebywania z osobami uzależnionymi, chorymi na różne choroby zakaźne, cierpiącymi na zaburzenia psychiczne lub przebywającymi wcześniej w zakładzie karnym. Oprócz możliwości zarażenia się chorobami zakaźnymi jest on narażony na groźby, wyzwiska a także na pobicie czy inną przemoc fizyczną. Pomimo zagrożeń jakie niesie ze sobą wykonywanie tego zawodu to skuteczna praca socjalna stanowi źródło satysfakcji zawodowej pracowników socjalnych.

Najważniejszym zadaniem pracowników socjalnych jest wsparcie słabszych grup społecznych w pokonywaniu ich problemów: wychodzeniu z ubóstwa, izolacji społecznej i nieporadności życiowej.

Do zadań Działu Pracy Socjalnej należy prowadzenie całości spraw w zakresie pracy socjalnej, a w szczególności:

- współpraca z organami administracji rządowej, samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami na terenie miasta (Sąd, Prokuratura, Policja, Straż Miejska, PUP, TPD, Straż Graniczna, Centrum „Faustynka”, Chrześcijańska Służba Charytatywną, kościoły, szkoły, służba zdrowia, itp.);
- współpraca z innymi działami Ośrodka w celu poprawienia sytuacji osób i rodzin wymagających wsparcia poprzez uzyskanie przez nich odpowiednich świadczeń;
- dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, kompletowanie dokumentów oraz podejmowanie innych niezbędnych czynności związanych ze świadczeniem różnorodnych form pomocy;
- ustalanie wspólnie z osobą lub rodziną zainteresowaną planu działań, celem przezwyciężenia trudnej sytuacji oraz planu pomocy;
- wnioskowanie określonych świadczeń;
- prowadzenie długofalowych działań w ramach pracy socjalnej i poradnictwa;
- udzielanie informacji, wskazówek pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom i rodzinom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej, skuteczne posługiwanie się przepisami prawa;
- pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy;
- udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej;
- koordynowanie działań socjalnych w społeczności lokalnej;
- przygotowanie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni Działu Pracy Socjalnej realizują także inne zadania:

- 1) Przeprowadzają wywiady środowiskowe, rozeznają sytuację i wnioskuje o udzielenie pomocy w formie dostępu do świadczeń zdrowotnych. W 2017 r. w sprawie dostępu do świadczeń zdrowotnych przeprowadzono 678 postępowań. Uczestniczą w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i prowadzą pracę socjalną nakierowaną na rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie. W 2017 r. prowadzony był monitoring w ramach procedury Niebieska Karta w 234 środowiskach, tylko w 2017 r. wszczęto procedurę w 220 środowiskach w tym na wniosek pracownika socjalnego w 32.
- 2) Typują osoby i zawierają kontrakty socjalne na prace społecznie użyteczne, które realizowane są w partnerstwie z PUP w Legnicy. Prace społecznie użyteczne skierowane są do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających jednocześnie ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych samorządu terytorialnego. W 2017 roku do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy 71 osób, w tym 10 osób w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI).
- 3) Typują dzieci z najuboższych rodzin do wypoczynku letniego, w 2017 r. skorzystało z tej formy pomocy 156 dzieci o 16 dzieci więcej niż w 2016 r.
- 4) Jak co roku, typują rodziny do pomocy w formie Szlachetnej Paczki, w 2017 wytypowano 62 rodziny.
- 5) Po raz kolejny pracownicy socjalni typowali również dzieci do pomocy w formie paczek świątecznych przygotowywanych przez Chrześcijańską Służbę Charytatywną. W 2017 roku z tej formy pomocy skorzystało 40 dzieci.
- 6) Wypełniają karty informacyjne do fundacji w celu uzyskania wsparcia finansowego dla rodzin z problemem niepełnosprawności. W 2017 r. wypełniono 69 kart informacyjnych, o 12 więcej niż w 2016 r.
- 7) W sezonie zimowym szczególnie nadzór sprawują nad osobami bezdomnymi, przebywającymi w pomieszczeniach niemieszkalnych (altanki działkowe, strychy, piwnice), w tym celu współpracują ze Strażą Miejską, Policją i Schroniskiem dla Bezdomnych.
- 8) W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy. Po przeprowadzeniu wywiadu

środowiskowego pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny i jeżeli z tej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta, wówczas wnioskuje o jego przydzielenie.

9) Podejmują współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w celu aktywizacji zawodowej klientów. W okresie od I do VI 2017 podjęto zwiększone działania w celu aktywizacji zawodowej bezrobotnych posiadających II i III profil, będącym klientami ośrodka. Wydawane były skierowania na spotkania do PUP, które odbywały się 2-3 razy w miesiącu, na których skierowane osoby otrzymywały odpowiednie oferty pracy, zgodne z posiadanym wykształceniem i kwalifikacjami. W wymienionym okresie odbyło się 13 spotkań, w których uczestniczył także pracownik Działu Pracy Socjalnej MOPS w Legnicy. Łącznie uczestniczyło w tych spotkaniach 140 osób bezrobotnych, będących klientami MOPS, z pośród których 29 osób znalazło zatrudnienie. Spotkania będą kontynuowane w 2018 r.

10) Pomoc społeczna udzielana jest również z powodu zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej oraz klęski żywiołowej. W 2017 r. w Legnicy w wyniku wichury, która miała miejsce 5-6 października oraz 27-28 października 2017 r. doszło do wielu strat, między innymi w budynkach mieszkalnych. Niezwłocznie po nawałnicach pracownicy socjalni dokonali rozeznania w swoich rejonach pracy socjalnej, niezbędna pomoc została zawnioskowana i wypłacona w sumie 6 rodzinom, które poniosły straty.

Nadmieniam, że w okresie jesienno-zimowym częściej dochodzi do pożarów oraz zatruc tlenkiem węgla. Po każdym takim zdarzeniu pracownicy socjalni nawiązują kontakt z rodziną w celu rozeznania sytuacji i zapewnienia niezbędnej pomocy. W 2017 r. MOPS w Legnicy objął pomocą 18 rodzin, które doznały strat na skutek zdarzenia losowego (pożaru). Zawnioskowano im pomoc w formie zasiłku celowego na remont bądź zakup niezbędnych sprzętów gospodarstwa domowego czy mebli. Nadmieniam, że podczas wizyt w środowisku pracownicy socjalni zwracają uwagę i uświadamiają podopiecznych na temat bezpiecznego użytkowania pieców węglowych, junkersów oraz poprawnego korzystania z kuchenek, zwłaszcza gazowych.

W 2017 r. pracownicy socjalni objęli pomocą finansową, rzeczową i pracą socjalną 3062 rodzin, łącznie 5051 osób. Trudno oszacować efekty pracy socjalnej m.in. z powodu długofalowości podejmowanych działań, złożoności problemów a także zdarzających się powrotów do dysfunkcji, w szczególności osób uzależnionych, jednakże realizację niektórych jej celów można przedstawić liczbowo, co obrazuje poniższa tabela:

WYBRANE CELE PRACY SOCJALNEJ (PORÓWNANIE LATA 2015-2017)

Lp.	ELEMENTY PRACY SOCJALNEJ	2015	2016	2017
1.	Uzyskaniu świadczeń alimentacyjnych, uzmysłowienie klientowi korzyści wynikających z zabezpieczenia świadczeń dziecku	133	131	121
2.	Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka	40	35	46
3.	Usprawnienie w załatwianiu spraw bieżących i urzędowych	520	359	327
4.	Ustalenie uprawnień do renty inwalidzkiej lub emerytury z ZUS	58	64	114
5.	Doprowadzenie do ustalenia stopnia niepełnosprawności	185	184	148
6.	Zorganizowanie dezynfekcji, dezynsekcji w mieszkaniach	12	2	4
7.	Złożenie wniosku o przydział mieszkania w ZGM	48	69	85
8.	Utrzymanie ciągłości dodatku mieszkaniowego	349	491	351
9.	Utrzymanie mieszkania poprzez regulowanie opłat	376	375	446
10.	Utrzymanie czystości w mieszkaniu	282	310	344
11.	Znalezienie zatrudnienia odpowiedniego do stanu zdrowia	54	54	67
12.	Pomoc w zakresie prawidłowego gospodarowania budżetem domowym	265	275	269
13.	Nabycie przez klienta umiejętności radzenia sobie z prowadzeniem gospodarstwa domowego	180	183	136
14.	Poprawa funkcjonowania klienta w środowisku	584	508	585
15.	Uzyskanie wsparcia w środowisku	123	172	164
16.	Wzrost samodzielności i aktywności klienta	247	238	222
17.	Doprowadzenie do uregulowania zadłużeń	121	100	93
18.	Uregulowanie sytuacji prawnej lokalu	29	45	32
19.	Doprowadzenie do zabezpieczenia mieszkań przed zimą (wstawienie okien, sprawdzenie stanu technicznego pieca przez OGM)	35	28	34
20.	Doprowadzenie do zarejestrowania w PUP osób pozostających bez pracy	228	231	191

21.	Zapewnienie ciepłych posiłków w szkołach dla dzieci	595	592	429
22.	Wytypowanie dzieci z rodzin najuboższych do wypoczynku letniego	121	140	156
23.	Pomoc w uzyskaniu podręczników szkolnych	85	16	12
24.	Pomoc w dotarciu do lekarza czy poradni specjalistycznej w celu diagnozy leczenia i rehabilitacji	62	64	59
25.	Działania interwencyjne w sytuacji stwierdzenia naruszenia praw dziecka	28	33	20
26.	Wystąpienie do sądu z informacją o rażących zaniedbaniach wychowawczych	20	29	34
27.	Pomoc w nawiązywaniu zerwanych więzi rodzinnych	47	39	29
28.	Uzyskanie sprzętu medycznego bądź ortopedycznego	5	17	14
29.	Zorganizowanie pomocy sąsiedzkiej dla osoby niepełnosprawnej	24	36	29
30.	Zapewnienia opieki osobie starszej lub niepełnosprawnej przez rodzinę	22	32	23
31.	Doprowadzenie do konsultacji psychologicznej, psychiatrycznej	62	71	77
32.	Podjęcia leczenia w Poradni Zdrowia Psychicznego	46	59	53
33.	Umieszczeniu osoby w szpitalu psychiatrycznym	9	6	9
34.	Podjęcie działań w celu częściowego bądź całkowitego ubezwłasnowolnienia	11	29	13
35.	Podjęcie leczenia odwykowego	64	63	51
36.	Zgłoszenie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub motywowanie najbliższego otoczenia do zgłoszenia osoby nadużywającej alkoholu do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	20	35	20
37.	Podjęcie terapii w MONAR	12	18	17
38.	Pomoc w dotarciu do odpowiedniej grupy wsparcia	68	71	64
39.	Współpraca z kuratorem w celu poprawy funkcjonowania rodziny	120	132	134
40.	Współpraca z pedagogiem szkolnym w celu poprawy funkcjonowania rodziny	122	134	163
41.	Skierowanie dzieci na zajęcia pozalekcyjne: świetlice, szkoły	58	63	41
42.	Wytypowanie osób do prac społecznie użytecznych	63	60	82

43.	Pomoc w uzyskaniu podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego	102	107	71
44	Pomoc w przezwyciężeniu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	52	60	51
45	Monitoring w ramach procedury Niebieska Karta – Pomoc Społeczna	253	187	234
46	Wypełnianie karty informacyjnej dla potrzeb fundacji	80	48	69

Oprócz bezpośredniej pracy w środowisku pracownicy socjalni przeprowadzają wywiady dla potrzeb innych instytucji pomocowych, przygotowują odpowiedzi, opinie o rodzinie na wnioski sądów, prokuratury, policji oraz urzędów. W 2017 r. można zauważyć zwiększenie liczby wystąpień z powyższych instytucji. W 2017 r. w powyższych sprawach sporządzono 307 opinii (w 2016 r. 259 opinii).

Z każdym rokiem pracownikom socjalnym przybywa nowych zadań i obowiązków. I tak od 2014 r. zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011 r. (Dz.U. Z 2017 r. poz. 697 t.j.) zadaniem gminy jest udzielanie wsparcia rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej oraz pomocy w rozwiązywaniu ich problemów życiowych, w tym w wychowywaniu dzieci. Praca z rodziną na poziomie gminy obejmuje analizę sytuacji rodziny i przyczyn kryzysu, wzmocnienie jej funkcji, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, pomoc w integracji rodziny oraz przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. W sytuacji ingerencji w rodzinie, której konsekwencją jest umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, służby gminne mają dążyć do reintegracji rodziny i powrotu dziecka do środowiska rodzinnego. Te zadania wykonują pracownicy Działu Pracy Socjalnej.

Pracownicy socjalni na wniosek organizatora pieczy zastępczej, w przypadku gdy rodzinie nie został przydzielony asystent rodziny, zobowiązani są dokonywać analizy aktualnej sytuacji rodzinnej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i współpracować z rodziną biologiczną w celu jej reintegracji. W 2017 r. pracownicy Działu Pracy Socjalnej na wniosek organizatorów pieczy zastępczej dokonali analizy sytuacji w 227 rodzinach i podjęli stosowne, często długofalowe działania wobec rodzin biologicznych, które wyraziły wolę reintegracji rodziny.

Ponadto od grudnia 2014 r. MOPS w Legnicy rozpoczął realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Jest to nowy program, który polega na dostarczeniu osobom najuboższym w Polsce pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Dodatkowo wobec osób objętych Programem realizowane są różne działania towarzyszące, mające na celu włączenie społeczne. Pomoc kierowana jest do osób w najtrudniejszej sytuacji, których dochód nie przekracza 200 % odpowiedniego kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej.

Program stanowić ma uzupełnienie działań gminy w zakresie udzielania pomocy żywnościowej najuboższym mieszkańcom. Minister Pracy i Polityki Społecznej ośrodkom pomocy społecznej powierzył rolę rozpowszechnienia informacji o realizacji PO PŻ i wskazywanie najbliższych miejsc, w których wydawane są artykuły spożywcze.

W Legnicy do realizacji programu przystąpił Caritas Polska i żywność wydawana była w wybranych parafiach w Legnicy.

Pracownicy socjalni informowali o realizacji PO PŻ i kwalifikowali osoby do uzyskania tej formy pomocy, wydając w tym celu skierowania na specjalnym druku. W 2017 r. pracownicy socjalni wydali 413 skierowań rodzinom, z pomocy żywnościowej skorzystało łącznie 668 osób.

Od 2016 r. w związku z wprowadzeniem tzw. Programu Rodzina 500 plus zgodnie z art. 15.1-2 ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jeśli w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem, w tym również w przypadku wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego, organ właściwy oraz marszałek województwa mogą zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769), w celu weryfikacji tych wątpliwości. W 2017 r. pracownicy socjalni na wniosek kierownika Działu Świadczeń Rodziny przeprowadzili 25 wywiadów środowiskowych w rodzinach, o 15 więcej niż w 2016 r., w których zachodziły wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem. Częste doniesienia, nie zawsze potwierdzone, dotyczące marnotrawienia świadczenia wychowawczego, wymagają od pracowników, wzmożonego, czasochłonnego monitorowania wydatków przez rodziny.

ASYSTENT RODZINY

Asystent rodziny działa na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 697). Zadania i uprawnienia asystenta rodziny regulują art. 12, 13, 15 w/w ustawy. Asystent rodziny wspomaga działania pracownika socjalnego. W myśl ww. ustawy przydzielanie asystenta rodziny było zadaniem fakultatywnym gminy od dnia 8 czerwca 2012 r. do 31 grudnia 2014 r., a stało się obligatoryjnym od 1 stycznia 2015 r. Podopieczni MOPS w Legnicy tą formą pomocy obejmowani są już od XI 2012 r.

Do zadań asystenta rodziny należy między innymi: opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, współpraca w tym zakresie z rodziną, pracownikiem socjalnym. Asystent rodziny ma udzielać pomocy powierzonym do opieki rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,

psychologicznych, opiekuńczo-wychowawczych, udzielać wsparcia w poszukiwaniu pracy, w edukacji dzieci, podejmować w razie potrzeby działania interwencyjne i zaradcze w rodzinie. Działania asystenta i rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dzieci w rodzinie, w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój. Praca asystenta rodziny polega na ciągłym rozwijaniu i modyfikowaniu pracy, elastycznym reagowaniu na potrzeby i kryzysy osób wspieranych oraz dużej częstotliwości spotkań i dostosowaniu ich do długości wykonywanego działania.

Asystent rodziny nie tylko współpracuje z rodziną dziecka w fazie oddziaływań profilaktycznych i wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziny, ale także współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w celu wsparcia powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych w sytuacjach koniecznej ingerencji sądu rodzinnego we władzę rodzicielską. Wspólne działania mają w tym przypadku służyć jak najszybszemu powrotowi dziecka do domu i reintegracji rodziny.

Do obowiązków asystenta rodziny należy także sporządzanie stosownej dokumentacji, współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, współpraca z zespołem interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz monitorowanie sytuacji po zakończeniu pracy w rodzinie.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę od 1 stycznia 2015 r. nie może przekroczyć 15.

Asystenci rodziny w 2017 r. objęli pomocą 86 rodzin, w tym 253 dzieci w wieku do 18 lat. W 2017 r. 4 rodziny zrealizowały plan pracy dotyczący usamodzielnienia się, 6 rodzin zrezygnowało z tej formy pomocy w trakcie realizacji planu, w 5 środowiskach, z uwagi na niewywiązywanie się z planu działania i unikanie kontaktu zakończono pracę asystenta rodziny, natomiast w 2 rodzinach zakończono pracę z powodu zmiany miejsca zamieszkania poza Legnicę, a w 4 z uwagi na podjęcie leczenia odwykowego poza Legnicą.

Od 2017 weszła w życie ustawa "Za życiem", która nakłada na asystentów rodziny nowe zadania. Do katalogu zadań asystenta rodziny, uregulowanych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dodano zadanie nowe – realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Rozwiązania ustawy weszły w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, poszerzając wachlarz zadań przypisanych asystentowi rodziny, powierzyła mu zadanie realizowane jako usługę powszechnie dostępną, polegającą na koordynacji wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, zwłaszcza w odniesieniu do kobiet posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie

zagrożącej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Kobiety w ciąży i ich rodziny będą mogły każdorazowo zgłosić potrzebę objęcia wsparciem asystenta rodziny do gminy. Asystent rodziny – na wniosek osób uprawnionych – stanie się koordynatorem działań pomocowych. W tych przypadkach nie będzie miał zastosowania art. 11 ust. 1–3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. obowiązek przeprowadzania wywiadu środowiskowego w rodzinie przez pracownika socjalnego w celu dokonania analizy sytuacji rodziny. Nowy zakres zadań wiąże się z przypisaniem mu nowych zadań związanych z nową grupą docelową, którą stanowią kobiety w ciąży i ich rodziny.

ŚWIADCZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna jest instytucją, której pomoc jest adresowana do obywateli zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, jednak uprawnienia do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej związane są z dwiema grupami kryteriów, które muszą być spełnione jednocześnie. Z jednej strony są to kryteria niskiego statusu materialnego (niedostateczny dochód w rodzinie), a z drugiej – są to dodatkowe okoliczności (m. in. sieroctwo, bezdomność, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność alkoholizm i narkomania i inne), które obok niskiego dochodu wskazują uprawnionych do korzystania z pomocy społecznej. Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Świadczenie pomocy społecznej powinno służyć również umacnianiu rodziny.

Pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Kryterium dochodowe, dla osoby samotnie gospodarującej wynosi **634 zł**, a dla osoby w rodzinie - **514 zł**. Świadczenia z pomocy społecznej można podzielić na dwie grupy, tj. **świadczenia pieniężne i niepieniężne**. Do świadczeń pieniężnych zaliczają się: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, natomiast do świadczeń niepieniężnych składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, sprawienie pogrzebu, schronienie, niezbędne ubranie, posiłek, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, kompletowanie dokumentacji w sprawie kierowania do domu pomocy społecznej, praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne.

Zestawienie form pomocy w latach 2015 – 2017

Formy pomocy	2015		2016		2017	
	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
<i>zasiłki stałe</i>	746	3 265 847	767	3 863 065	761	3 787 178
<i>zasiłki okresowe</i>	1 792	2 824 171	1638	2 658 300	1050	1 886 800
<i>usługi opiekuńcze</i>	855	6 100 000	916	6 946 677	927	7 809 645
<i>specjalistyczne usługi opiekuńcze</i>	45	501 234	42	561 009	36	610 374
<i>zasiłki celowe</i>	2 215	2 110 680	2 030	1 558 064	1 741	1 447 352
<i>sprawienie pogrzebu</i>	31	58 320	33	64 362	36	85 549
<i>program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” + dożywianie (śr. własne)</i>	¹ C* 1	80	500	75 000	0	0
	K* 373	117 346	306	124 061	274	129 880
	S* 511	241 144	466	190 777	376	233 434
	D* 949	471 467	846	424 958	665	329 980
	1834	830 037	2 118	814 796	1 315	693 294
<i>opiekunowie prawni</i>	47	114 787	43	120 708	42	149 646

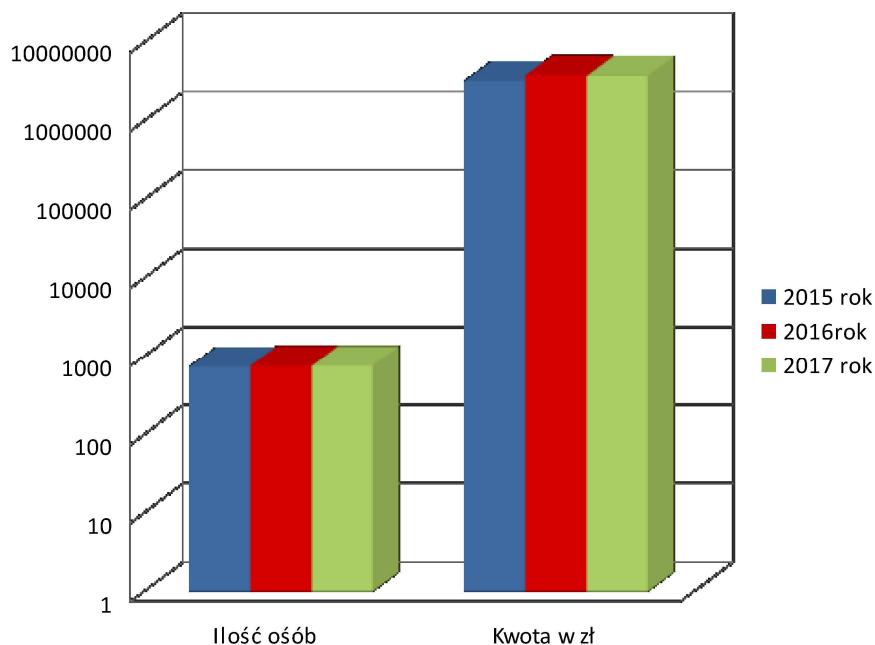
1 ^{*}C – zasiłki celowe na zakup posiłku, K – „Kolorowa”, S – Schronisko dla Bezdomnych, D – dzieci w szkołach i przedszkolach, oraz osoby korzystające z posiłków w innych placówkach (refundacje)

ZASIŁKI STAŁE

Zasiłek stały (art. 37 ustawy o pomocy społecznej) przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, bądź osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, które wynosi odpowiednio 634 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 514 zł na osobę w rodzinie.

Wysokość zasiłku stałego, w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jest różnicą pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem tej osoby. Natomiast w rodzinie zasiłek stały jest różnicą pomiędzy kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a faktycznym dochodem przypadającym na jednego członka rodziny. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej ustalono maksymalną kwotę zasiłku stałego w wysokości 604 zł.

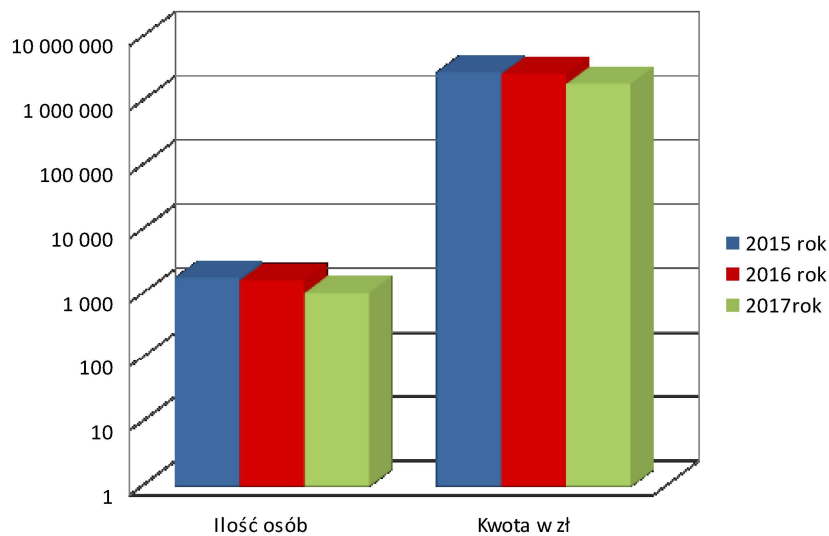
Z przedstawionego poniżej wykresu wywnioskować można wzrost wydatkowanych od 2016 r. na ten cel środków finansowych. Powodem jest wzrost kryterium dochodowego od października 2015 r., a co za tym idzie możliwość przyznania zasiłku w wyższej kwocie w stosunku do lat ubiegłych.

ZASIŁKI OKRESOWE

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego oraz potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności. Zasiłek okresowy jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej, którego otrzymanie uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Okres na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy ustala Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie okoliczności sprawy. Ustawodawca nie określa minimalnego oraz maksymalnego terminu, w którym ma być realizowane ww. świadczenie.

Poniższy wykres pokazuje, że zarówno liczba osób uprawnionych oraz wydatkowana kwota na zasiłki okresowe na przestrzeni lat 2015 -2017 ulega obniżeniu. Powodem takiej sytuacji może być fakt, że w wyniku efektywnie przeprowadzonej pracy socjalnej osoby korzystające, w myśl zasady pomocniczości wykorzystują swoje uprawnienia i możliwości i w pierwszej kolejności korzystają z innych zabezpieczeń społecznych, podejmują pracę zarobkową bądź wykazują pracę dorywczą (wysokość zasiłku uzależniona jest od wysokości dochodu).

Wysokość zasiłku okresowego ustala się jako różnicę wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego i dochodu osoby lub rodziny. Minimalna wysokość zasiłku nie może być niższa niż 20 zł. Wprowadzono zasadę ustalającą minimalną kwotę zasiłku jako określony procent różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby lub rodziny. Procent ten wynosi:

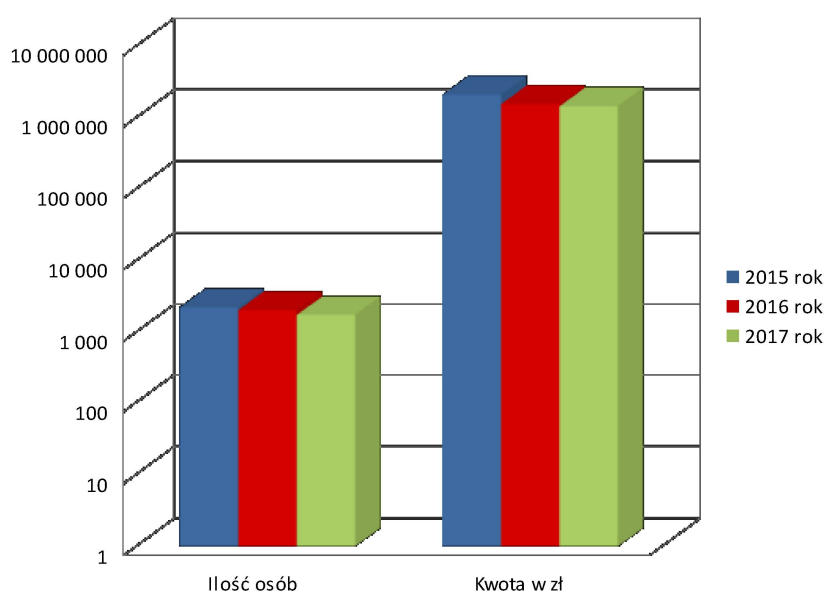
- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

Ta zasada to gwarancja wypłacenia 50% zasiłku okresowego. Jednak ośrodek pomocy społecznej może wypłacać zasiłek w wysokości 100%, jeśli w swoim budżecie znajdzie na ten cel środki finansowe. Od 2015 r. minimalna wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 317 zł.

ZASIŁKI CELOWE

Pomoc w formie zasiłku celowego może być przyznana w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, np. na pokrycie kosztów leczenia, zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, kosztów drobnych remontów oraz sprawienia pogrzebu. W odróżnieniu od zasiłku okresowego jest to świadczenie jednorazowe, mające charakter uznaniowy. Wysokość przyznawanych osobom i rodzinom zasiłków celowych zależy od ilości i jakości potrzeb wszystkich osób kwalifikujących się do tej formy pomocy, środków finansowych będących w dyspozycji organu pomocy społecznej, ale przede wszystkim od sytuacji życiowej wnioskodawców (sytuacji zdrowotnej, zawodowej, materialnej). Warto dodać, że zasiłek celowy jest jednym ze świadczeń przysługującym cudzoziemcom, którzy otrzymali zgodę na pobyt tolerowany w Polsce oraz cudzoziemcom będącym ofiarami handlu ludźmi.

Odnosząc się do poniższego wykresu wynika, że od 2016 r. zarówno liczba uprawnionych, jak i kwota wydatkowana na ten cel wykazuje tendencję zniżkową. Powodem prawdopodobnie jest wprowadzenie Programu Rodzina 500+, który pozytywnie wpłynął na zmniejszenie przyznawanych zasiłków. Rodziny wielodzietne stać, bowiem na zakup odzieży, obuwia, czy przyborów szkolnych dla dzieci. Znaczna część wydatkowanej kwoty to zasiłki celowe na dofinansowanie do zakupu węgla, bądź koks oraz dofinansowanie opłat gazu i energii w celach grzewczych.

USŁUGI OPIEKUŃCZE

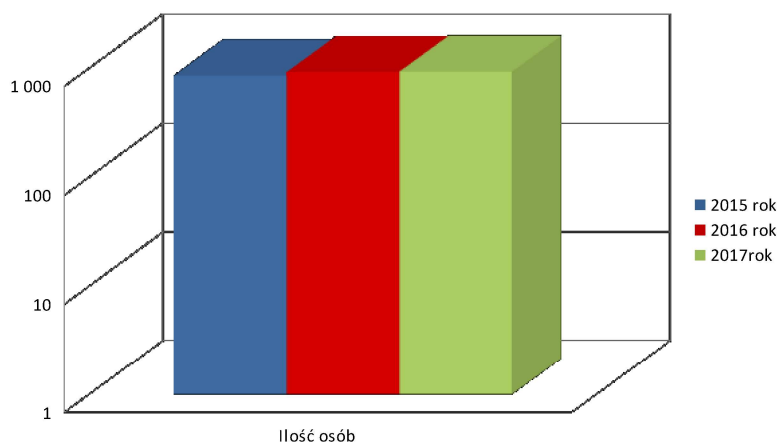
W oparciu o art. 17 ust 11 ustawy o pomocy społecznej świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania należy do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym, realizowanym przez gminy. Te formy pomocy adresowane są do osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi mogą być także przyznane osobie, która wymaga pomocy innych, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Stanowią uzupełnienie pomocy, której nie jest w stanie zapewnić rodzina.

Zakres usług opiekuńczych może obejmować wykonywanie następujących czynności:

- 1) pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych
- 2) opiekę higieniczną oraz zaleconą przez lekarza pielęgnację
- 3) zapewnienie kontaktów z otoczeniem

Na podstawie obowiązującej uchwały Rady Miasta w Legnicy z dnia 24 października 2005 r. nr XXXIX/398/05 ze zmianami w sprawie określania szczegółowych warunków przyznawania świadczeń z pomocy społecznej oraz częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat za świadczenia z pomocy społecznej i trybu ich pobierania, oraz uwzględniając sytuację dochodową rodziny/osoby ustala się odpłatność za świadczone usługi. Cena za 1 godzinę usług opiekuńczych ustalona jest zgodnie z umową zawartą w trybie przetargu nieograniczonego. W 2015 r. cena za 1 godzinę świadczonych usług opiekuńczych wynosiła 13,60 zł. W 2016 r. odpłatność za jedną godzinę usług wynosiła 14 zł, a w 2017 r. koszt jednej godziny to 18 zł. W ubiegłych latach ilości osób korzystających z tej form pomocy oraz wydatki poniesione na ich realizację kształtują się następująco:

- 2015 rok – 855 osób na kwotę 6 100 000 zł,
- 2016 rok – 916 osób na kwotę 6 946 677 zł,
- 2017 rok – 927 osób na kwotę 7 809 645 zł.

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, w większości obejmują pomoc dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznawane są zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. (Dz. U.189 poz.1598) w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006 r. (Dz. U.134 poz.943) zmieniającego rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych (dostosowany do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi) może obejmować:

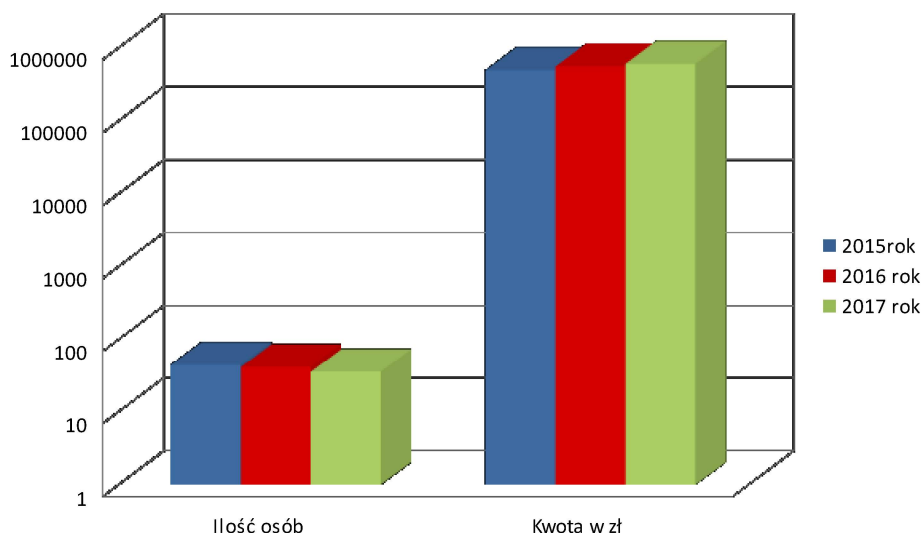
- 1) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- 2) pielęgnacja - jako wspieranie procesu leczenia,
- 3) rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze winny świadczyć osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć specjalistyczne usługi.

Odpłatność za świadczone specjalistyczne usługi ustala się uwzględniając sytuację dochodową rodziny/osoby oraz na podstawie w/w rozporządzenia. Cena za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych ustalona jest zgodnie z umową zawartą w trybie przetargu nieograniczonego. W 2015 r. odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze wynosiła 15,00 zł, w 2016 r. - 15,40 zł, natomiast w 2017 r. 19,50 zł za godzinę specjalistycznych usług. Odpłatność podopiecznych korzystających z tej formy pomocy jest uzależniona od osiągniętego przez osobę lub rodzinę dochodu i ulega zmianie wraz ze zmianą dochodu.

W ubiegłych latach ilości osób korzystających z tej form pomocy oraz wydatki poniesione na ich realizację kształtują się następująco:

- 2015 rok – 45 osób na kwotę 501 234 zł,
- 2016 rok – 42 osoby na kwotę 561 009 zł,
- 2017 rok – 36 osób na kwotę 610 374 zł.

PROGRAM RZĄDOWY „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” to wsparcie w formie posiłków, które udzielane jest: dzieciom, do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej; uczniom, do czasu zakończenia edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym oraz osobom i rodzinom spełniającym przesłanki z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, tj. osobom, których sytuacja jest w jakiś sposób trudna i skomplikowana. Szczególnej ochronie podlegają osoby samotne, w podeszłym wieku, chore i niepełnosprawne.

W myśl art. 48 ustawy o pomocy społecznej osoba lub rodzina ma prawo między innymi do posiłku jeżeli jest tego pozbawiona. Zgodnie z art. 48 b ust. 2 ustawy, pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Ponadto, zgodnie z obowiązującą uchwałą Rady Miejskiej z dnia 27 stycznia 2014 r. osoby, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego obowiązującego w pomocy społecznej mają prawo do pomocy w formie posiłku bez obciążenia zwrotem poniesionych na tę formę pomocy wydatków. Kwota 150 % kryterium dochodowego na osobę samotnie gospodarującą wynosi 951 zł, a w rodzinie 771 zł na osobę w rodzinie

Świadczenie w formie gorącego posiłku jest zatem udzielone nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli ich dochód, zarówno osoby samotnie gospodarującej, jak i osób w rodzinie, nie przekracza 150 % kryterium dochodowego określonego w art.8, ust.1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, tj. odpowiednio 951 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 771 zł na osobę w rodzinie.

Dzieci i młodzież realizujące obowiązek szkolny lub obowiązek nauki spożywają posiłki w szkole (przedszkolu, żłobku). Jeżeli szkoła nie posiada warunków do przygotowania lub wydawania posiłków, zapewnia się spożywanie posiłków poza szkołą. Właściwą organizację zajęć i opiekę w przypadku spożywania posiłków w czasie zajęć poza szkołą zapewnia dyrektor szkoły. Dzieciom spożywającym posiłki w szkole zapewnia się jednakowe posiłki pod względem ilościowym i jakościowym, z wyjątkiem posiłków w ramach diety.

Odbiorcami programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” są również osoby dorosłe, które z takiej formy pomocy chcą korzystać (oczywiście po spełnieniu wymogów formalnych). Wiele osób – spełniających wymagania formalne – nie chce korzystać z pomocy oferowanej przez Ośrodek, powodem jest bardzo często niechęć do korzystania z pomocy społecznej (np. względy ambicjonalne). Osoby te deklarują, że posiłki zapewniają sobie we własnym zakresie. W roku 2016 i 2017 poza pomocą w formie posiłków skierowanych dla dzieci Ośrodek realizował tę formę pomocy w Schronisku dla Bezdomnych oraz w Restauracji „Kolorowa.

ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE SZKODY DLA OSÓB I RODZIN POSZKODOWANYCH W WYNIKU ZDARZEŃ NOSZĄCYCH ZNAMIONA KLĘSKI ŻYWIOŁOWEJ

Na podstawie art. 40 ust.2 ustawy o pomocy społecznej osobie lub rodzinie może być przyznany zasiłek celowy, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zasiłek ten może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. Na terenie Legnicy w wyniku silnego wiatru – orkanu „Ksawery” w dniu 05.10.2017 r. oraz orkanu „Grzegorz” w dniu 28.10.2017 r. doszło do uszkodzeń konstrukcji dachów i komina w budynkach mieszkalnych. Z uwagi na powyższe przyznana została pomoc finansowa w łącznej kwocie 46 000 zł. Udzielając zasiłków celowych na pokrycie szkody spowodowanej klęską żywiołową uwzględniono przekazane przez Wojewodę Dolnośląskiego wytyczne opracowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji - „Zasady udzielania ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych”.

OPIEKUNOWIE PRAWNI

Na podstawie art 18 ust. 1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki. W związku z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy realizując nałożone zadania zajmuje się wypłatą przyznanego przez sąd wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla ustanowionych opiekunów prawnych. Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez Sąd, wypłacane jest zgodnie z art. 36 pkt 1 lit. h ustawy

o pomocy społecznej. Zgodnie z powołaną ustawą świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. Pokrywane jest ono z dochodów lub majątku osoby dla której opiekun jest ustanowiony. Jeśli osoba ta nie posiada odpowiednich dochodów lub majątku, wynagrodzenie to pokrywane jest ze środków publicznych i wypłacane przez ośrodek pomocy społecznej. Ponadto zgodnie z art.53 a wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynosi ono nie więcej niż 10 proc. miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej podawanego przez GUS za okres poprzedzający jego przyznanie.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki jest świadczeniem, które nie wymaga przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania w tej sprawie decyzji administracyjnej. Taka zasada upraszcza procedurę jego wypłaty. Jest to uzasadnione tym, że o jego przyznaniu oraz wysokości decyduje sąd. Ponadto otrzymanie tego świadczenia nie jest uzależnione od osiągnięcia dochodów spełniających kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej.

Ponadto, zgodnie z art. 101 ust.1 ustawy o pomocy społecznej w związku z art. 27 Kodeksu cywilnego właściwą do wypłaty wynagrodzenia jest gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania opiekuna prawnego.

POMOC INSTYTUCJONALNA

Dział Pomocy Instytucjonalnej tut. Ośrodka przygotowuje decyzje kierujące mieszkańców Legnicy do:

- domów pomocy społecznej,
- Domu Dziennego Pobytu,
- Środowiskowego Domu Samopomocy,
- Schroniska dla Bezdomnych,
- Domu Samotnej Matki z Dzieckiem.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osoby umieszczone w latach 2015 – 2017 w domach pomocy społecznej z podziałem na typy domów

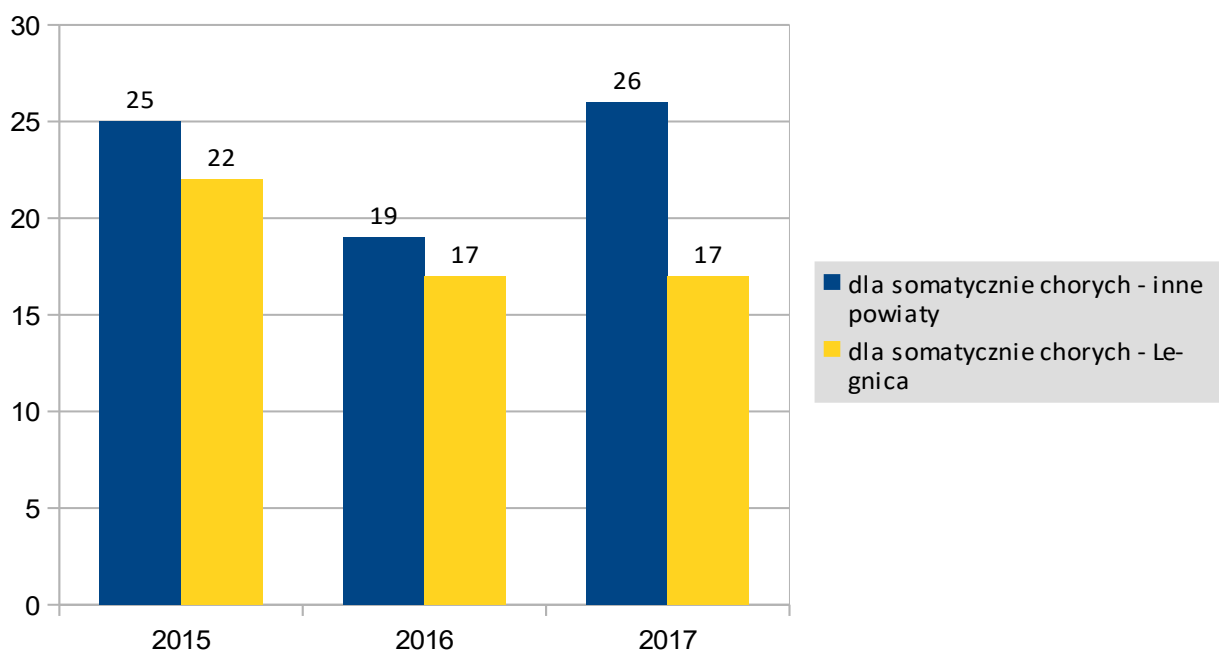
Typ domu pomocy społecznej	2015	2016	2017
dla przewlekle somatycznie chorych	47	36	43
dla przewlekle psychicznie chorych	8	6	4
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	5	7	1
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	2	1	0
dla osób w podeszłym wieku	0	0	0
dla niepełnosprawnych fizycznie	0	0	0
dla osób uzależnionych od alkoholu	0	0	0
Łącznie umieszczonych	62	50	48

Zdecydowana większość umieszczonych w domach pomocy społecznej (ponad 89%) to osoby przewlekle somatycznie chore. Ich liczba w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o 7 osób. O 6 osób zmalała natomiast liczba osób skierowanych i umieszczonych w domach pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. W roku 2017 w Domu Pomocy Społecznej w Legnicy

przy ul. Grabskiego umieszczonych zostało **17** osób (tyle samo osób co w 2016r.), i aż **26** osób w domach pomocy społecznej dla somatycznie chorych w innych powiatach (w tym **19** w DPS „Prząśnik” w Brenniku koło Legnicy).

W 2017 roku widoczny jest wzrost tendencji umieszczania większej liczby osób przewlekle somatycznie chorych w domach pomocy społecznej, zlokalizowanych w okolicznych powiatach. Przyczyną takiej sytuacji jest wydłużony okres oczekiwania na przyjęcie do Domu Pomocy Społecznej w Legnicy spowodowany mniejszą ilością miejsc w porównaniu z większymi domami, np. takimi jak DPS „Prząśnik” w Brenniku. Dom ten przyjmuje kierowanych do niego mieszkańców raczej na bieżąco, a najdłuższy czas oczekiwania to i tak tylko 3 miesiące (przeważnie dla mężczyzn, gdyż kobiety przyjmowane są na bieżąco). W domu tym w 2017 r. przebywało 72 mieszkańców Legnicy.

Osoby umieszczone w latach 2015 – 2017 w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych

Osoby oczekujące na umieszczenie w domach pomocy społecznej w latach 2015 - 2017 z podziałem na typy domów

Typ domu pomocy społecznej	2015	2016	2017
dla osób przewlekle somatycznie chorych	35	36	39
dla osób przewlekle psychicznie chorych	14	11	19

dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	0	0	0
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	0	1	0

Osoby przewlekle somatycznie chore stanowią najliczniejszą grupę oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej. Rocznie do placówek przeznaczonych dla osób przewlekle somatycznie chorych kierowanych jest średnio około 60 osób. Pozostałe osoby somatycznie chore oczekują jeszcze na umieszczenie (27 osób czeka w kolejce do DPS w Legnicy, a 12 osób czeka do domów na terenie innych powiatów, głównie do Jawora i Milicza).

Dobra jakość świadczonych usług w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Grabskiego 11 w Legnicy skutkuje tym, iż ponad połowa kierowanych jest zainteresowana wyłącznie tym domem. Nie bez znaczenia jest również możliwość kontaktu z bliskimi mieszkającymi w Legnicy. Są to podstawowe argumenty wniosków o skierowanie bądź przeniesienie do tego Domu. Okres oczekiwania na umieszczenie w DPS w Legnicy aktualnie wynosi ok. 6 miesięcy.

Zdecydowanie mniejsza liczba osób jest kierowana i oczekuje na umieszczenie do pozostałych typów domów pomocy społecznej. Wśród nich najdłuższym okresem oczekiwania na miejsce charakteryzują się domy pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych - średnio ok. 2 lata (na 15 wydanych decyzji kierujących w 2017 r. umieszczono tylko 4 osoby, 2 osoby zmarły jeszcze przed przyjęciem, a 1 osoba zrezygnowała z tej formy pomocy).

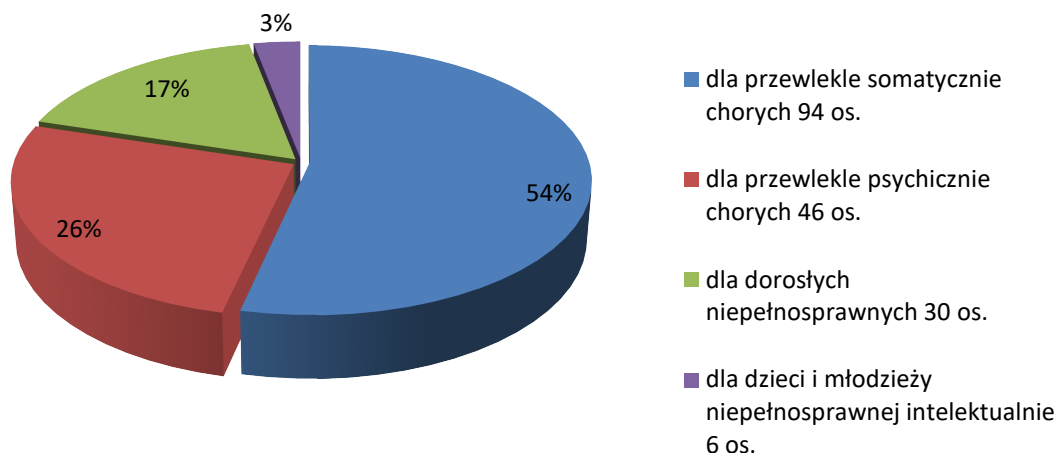
Do domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w 2017 r. skierowany i umieszczony został 1 mężczyzna.

Mieszkańcy Legnicy przebywający w latach 2015 - 2017 w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów

Rok	2015	2016	2017
Liczba mieszkańców Legnicy przebywających w DPS na terenie innych powiatów	175	175	176

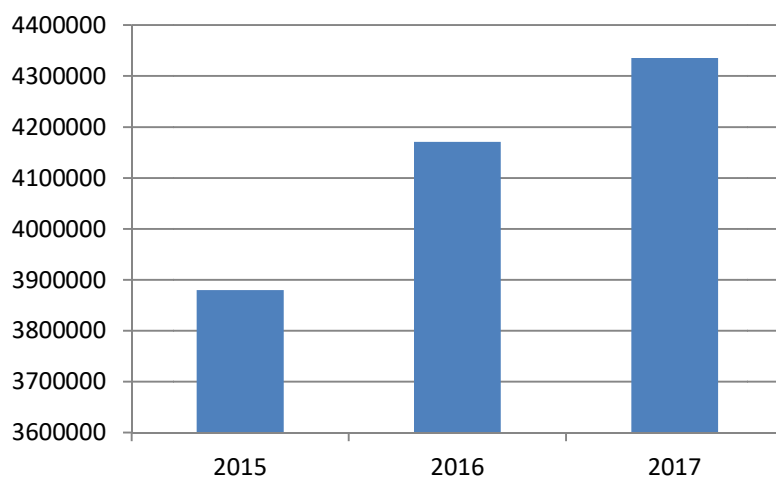

Mieszkańcy Legnicy przebywający w roku 2017 w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów z podziałem na typy domów

W roku 2017 w **32** domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów przebywało **176** mieszkańców Legnicy. Ponad 53 % z nich to osoby przewlekle somatycznie chore, którym zapewniono opiekę poza miastem.

Środki z budżetu miasta na pokrycie kosztu pobytu mieszkańców miasta Legnicy umieszczonych w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów w mln zł

	2015	2016	2017
Opłaty wniesione przez m. Legnica	3 879 646 zł	4 107 915 zł	4 335 610 zł

Środki, które budżet miasta przeznacza na pokrycie kosztu pobytu mieszkańców Legnicy w domach pomocy społecznej, zlokalizowanych na terenie innych powiatów, systematycznie wzrastają.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Uchwałą nr XIV/115/15 Rady Miejskiej w Legnicy z 30 listopada 2015 r. Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych został połączony z Domem Pomocy Społecznej dla Dzieci. Od dnia 1 stycznia 2016 r. dwie placówki funkcjonują w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy pod nazwą Dom Pomocy Społecznej w Legnicy.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ przy ul. Grabskiego 11

Dom Pomocy Społecznej zapewnia całodobową opiekę 61 osobom przewlekle somatycznie chorym. Mieszkańcy mają zapewnioną podstawową opiekę lekarską i pielęgniarską.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w latach 2015 – 2017

Lp.	Rok	Kwota zł
1.	2015	3 725,91
2.	2016	3 725,91
3.	2017	3 725,91

Zatrudnienie personelu bezpośrednio opiekującego się mieszkańcami DPS w latach 2015 – 2017

Rok	Pielęgniarki	Opiekunki	Psycholog	Pracownik socjalny	Technik fizjoterapii	Instruktor terapii zajęciowej	Pracownik kulturalno oświatowy	Pokojowe
2015	15	9	0	1	2	1	0	8
2016	14	9	1	1	2	1	0	9
2017	14	9	0	1	2	1	0	8

Liczba mieszkańców DPS w Legnicy wg wieku w latach 2015 – 2017

Przedział wiekowy mieszkańców	2015	2016	2017
19-40 lat	0	0	0
41-60 lat	6	5	4
61-74 lat	7	7	8
powyżej 75 lat	48	47	49

Najstarszy mieszkaniec Domu Pomocy Społecznej w Legnicy ma 101 lat, najmłodszy 44 lata.

Liczba kobiet i liczba mężczyzn w DPS w latach 2004 – 2017

	2015	2016	2017
Kobiety	48	47	46
Mężczyźni	13	12	15

Rodzaj i ilość zabiegów rehabilitacyjnych wykonanych w roku 2017

Rodzaje zabiegów	2016
Kinezyterapia	4931
Fizykoterapia	2451
Ćwiczenia grupowe rehabilitacyjne: C. Knill, gimnastyka poranna, gry i zabawy ruchowe, ćw. relaksacyjne	6279
Masaż klasyczny	255

Łącznie wykonano 13 916 zabiegów.

Kontynuowano pomoc w zaopatrzeniu w środki ortopedyczne.

Opiekę medyczną sprawuje lekarz pierwszego kontaktu z przychodni „Medyk” przy ul. Piekarskiej, gdzie złożone są deklaracje mieszkańców. Lekarz dołącza mieszkańców 2 razy w tygodniu, przychodzi również na wezwanie. Do lekarzy specjalistów mieszkańcy są wożeni przez personel medyczny.

W miarę możliwości finansowych na bieżąco są wykonywane niezbędne naprawy sprzętu i usuwane awarie. W roku 2017 na 2 piętrze Domu w kąciu wypoczynkowym zamontowano klimatyzację oraz położono panele podłogowe.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ przy ul. Kubusia Puchatka 4

Dom Pomocy Społecznej przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i pielęgnacyjne, rehabilitacyjne, medyczne, różne formy terapii zajęciowej na poziomie obowiązującego standardu w oparciu o metody wynikające z indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci. Dom jest stałym miejscem zamieszkania niepełnosprawnych dzieci i młodzieży.

Placówka zabezpiecza całodobową opiekę. Kadra zatrudniona to wykwalifikowani pracownicy: kierownik, Główny Specjalista ds. Medycznych, dietetyk, intendent, 10 pielęgniarek, 11 opiekunek, 3 pokojowe. Świadczenia wspomagające zapewniało 2 fizjoterapeutów, masażysta, 3 instruktorów terapii zajęciowej oraz personel pomocniczy i gospodarczy.

W 2017 roku w placówce przebywało 40 osób. Koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Legnicy w 2017 r. wynosił 5076,18 zł., a dzienna stawka wyżywienia 9,50 zł. Od czterech lat pozostaje na tym samym poziomie.

W Domu Pomocy Społecznej przebywają dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie. Większość mieszkańców oprócz upośledzenia, posiada inne dysfunkcje, jak: niepełnosprawność ruchowa – 90 % dzieci, dziecięce porażenie mózgowe, niedowidzenie, niedosłuch, epilepsja, cukrzyca, Zespół Downa, autyzm oraz inne przewlekłe choroby somatyczne i zaburzenia neurologiczne.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standaryzacji domów pomocy społecznej, osoby zamieszkujące w nim mogą przebywać do 30 roku życia i dłużej, jeśli cechuje je słaba zdolność adaptacyjna do zmiany otoczenia, a okres pobytu w placówce przekracza 5 lat. Na dzień 31 grudnia 2017 r. stan dzieci wynosił 40 osób, 39 dziewczynek i jeden chłopiec, w tym:

- 26 osób z głębokim stopniem upośledzenia,
- 8 osób ze znacznym stopniem upośledzenia,
- 5 osób z umiarkowanym stopniem upośledzenia,
- 1 osoba ze stopniem lekkiego upośledzenia,
- 19 osób leżących,
- 3 osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich,
- 18 osób poruszających się samodzielnie lub przy pomocy osoby drugiej.

Znaczna część osób posiada upośledzenie sprzężone, co oznacza oprócz upośledzenia, współistnienie dodatkowych zaburzeń i schorzeń, takich jak epilepsja, dziecięce porażenie mózgowe, autyzm, Zespół Downa, ograniczona sprawność ruchowa, wady wzroku i słuchu. Wszyscy mieszkańcy mają ustaloną niepełnosprawność z ogólnego stanu zdrowia, w tym 37 ustalony stopień niepełnosprawności.

Bezpośrednią opiekę pielęgnacyjną i nadzór medyczny nad mieszkańcami sprawuje Główny Specjalista d/s Medycznych. Realizację świadczeń medycznych zabezpieczali lekarze: 1-go kontaktu z Przychodni Rejonowej – doraźnie, neurolog – 1 raz w miesiącu i psychiatra dziecięcy 2 razy w miesiącu. W ramach dostępu do specjalistycznych usług i badań lekarskich Dom realizował potrzeby mieszkanki w przychodniach i szpitalach specjalistycznych.

Realizacją zadań w zakresie pracy socjalnej na rzecz mieszkańców Domu zajmuje się pracownik socjalny. Do jego zadań należało kompletowanie dokumentów do poszczególnych instytucji w celu nadania NIP-u, ustalenia niepełnosprawności, wyrobienia dowodu osobistego, ubezwłasnowolnienia, ustalenia opieki prawnej, ustalenia prawa do renty socjalnej, rodzinnej, zasiłku

pielęgnacyjnego. Pracownik socjalny uczestniczył w posiedzeniach zespołu opiekuńczo – terapeutycznego i życia społeczno-kulturalnym mieszkank, a także wspierał działania pracowników pierwszego kontaktu i opiekunów prawnych oraz utrzymywał kontakty z rodzinami dzieci. Uczestniczył również w organizowaniu uroczystości i imprez okolicznościowych.

Wszystkie mieszkanki podlegające obowiązkowi szkolnemu – 5 osób – taki obowiązek realizowały. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 1997 r., orzeczeniem Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej i wnioskiem opiekunów prawnych, dzieci z głębokim upośledzeniem były i są nadal objęte zajęciami rewalidacyjno – wychowawczymi do 25 roku życia. W zależności od stopnia upośledzenia dzieci realizowały specjalny program nauczania w różnych formach:

- nauczanie indywidualne
- zespołowe zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze
- gimnazjum (z programem szkoły specjalnej)

Poza zajęciami w Zespole Placówek Specjalnych mieszkanki uczęszczają również na zajęcia Warsztatów Terapii Zajęciowej. Jedna z mieszkank jest pod stałą opieką psychologiczną – spotkania z psychologiem odbywały się dwa razy w miesiącu. 3 mieszkanki były konsultowane w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Legnicy. W DPS jest wyodrębnione pomieszczenie do realizacji zadań edukacyjnych, a oprócz tego nauczycielom udostępnia się Salę Doświadczania Świata.

Zajęcia terapeutyczne realizowane były przez trzech instruktorów terapii zajęciowej w oparciu o indywidualne programy terapeutyczne dostosowane do potrzeb i możliwości mieszkank i zgodnie z kwartalnymi programami opracowanymi dla poszczególnych grup dziecięcych.

Zgodnie z opracowanym planem kulturalno- oświatowym dzieci uczestniczyły w wielu wycieczkach i imprezach organizowanych przez Dom, ale też przez szkołę i Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Rehabilitacja lecznicza mieszkańców Domu odbywa się zgodnie ze zleceniem lekarza rehabilitanta bądź ortopedy, a w wielu przypadkach również po konsultacji z lekarzem neurologiem i zgodnie z opracowanymi harmonogramami zajęć.

DOM DZIENNEGO POBYTU

Dom Dziennego Pobytu wypełnia zadania w ramach szeroko zakrojonej instytucjonalnej opieki nad starszymi członkami społeczeństwa. Przeciwdziała instytucjonalizacji, tak charakterystycznej dla osób przebywających w domach pomocy społecznej.

Podstawowym zadaniem jest przygotowanie gorącego posiłku dla seniorów. W 2017 r. z posiłków w Domu skorzystało ogółem 415 osób, a 37 osób korzystało jednocześnie z kolacji.

	Ilość obiadów	Ilość kolacji
Dom Dziennego Pobytu przy ul. Korfantego 1	273	19
Klub Seniora przy ul. Moniuszki 9	109	13
Posiłki z dowozem	33	5

W roku 2017 Dom wydał 73 767 obiadów na kwotę 413 095,20 zł oraz 5 148 kolacji na kwotę 14 414,40 zł. Łączna wartość wydanych posiłków – 427 509,60 zł.

Miesiąc w 2017 r.	Rodzaj posiłku	Ilość posiłków w Domu Dziennego Pobytu	Ilość posiłków z dowozem	Ilość posiłków w Klubie Seniora	Łączna ilość posiłków	Wartość posiłków (w zł)	Ogólna wartość posiłków w miesiącu (w zł)
I	obiad	4133	582	1965	6680	37 408,00	38 866,80
	kolacja	250	86	185	521	1 458,80	
II	obiad	4059	574	1792	6425	35 980,00	37 324,00
	kolacja	215	72	193	480	1 344,00	
III	obiad	4673	643	2010	7326	41 025,60	42 515,20
	kolacja	263	67	202	532	1 489,60	
IV	obiad	4065	557	1655	6277	35 151,20	36 411,20
	kolacja	243	67	140	450	1 260,00	
V	obiad	4344	589	1728	6661	37 301,60	38 726,80
	kolacja	289	74	146	509	1 425,20	
VI	obiad	4271	597	1744	6612	37 027,20	38 407,60
	kolacja	293	75	125	493	1 380,40	
VII	obiad	4373	616	1758	6747	37 783,20	39 127,20
	kolacja	274	63	143	480	1 344,00	

IX	obiad	4284	644	1810	6738	37 732,80	39 048,80
	kolacja	263	78	129	470	1 316,00	
X	obiad	4654	697	1985	7336	41 081,60	42 366,80
	kolacja	250	77	132	459	1 285,20	
XI	obiad	4312	643	1888	6843	38 320,80	39 440,80
	kolacja	217	72	111	400	1 120,00	
XII	obiad	3829	645	1648	6122	34 283,20	35 274,40
	kolacja	160	69	125	354	991,20	
Razem w 2016 r.	obiady	46 997	6 787	19 983	73 767	413 095,20	427 509,60
	kolacje	2 717	800	1 631	5 148	14 414,40	

Istotnym zadaniem Domu jest również aktywizacja seniorów. Najpopularniejszą formą aktywizacji DDP były: zabawy taneczne, zabawy na świeżym powietrzu (grill, zajęcia sportowe, rozgrywki karciane), słuchanie muzyki, oglądanie telewizji – seanse filmowe, wycieczki, wspólne obchodzenie imienin oraz urodzin.

Dużym zainteresowaniem cieszą się warsztaty terapii zajęciowej, zajęcia ruchowe oraz spotkania z przedstawicielami różnych firm promujących zdrowy styl życia.

Stałymi punktami działalności Domu są imprezy kalendarzowe tj. Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Walentynki, Dni Seniora oraz uroczyste Śniadanie Wielkanocne i Wigilia.

W 2017 r. Gmina Legnica w ramach konkursu – Program Wieloletni „Senior+” na lata 2015 – 2020, uzyskała dotację na przebudowę – remont i wyposażenie placówki dla seniorów przy ul. Moniuszki. Dzięki pozyskanym środkom finansowym z budżetu państwa i udziale własnym, wyremontowano i wyposażono placówkę, w której seniorzy spożywają obiady oraz spędzają czas wolny. W ramach prac remontowych zostały wymienione: okna wraz z parapetami, drzwi wewnętrzne wraz z ościeżnicami, drzwi zewnętrzne, płytki podłogowe, płytki ściennie, panele, wyremontowano dwie toalety dla podopiecznych oraz wykonano toaletę dla personelu, wymalowano pomieszczenia, a w przedsionku położono żywiczny tynk strukturalny. Zakupiono i zamontowano: krzesła i stoły na świetlicę oraz stołówkę, meble kuchenne na wymiar, stół ze zlewozmywakiem oraz ściankę z drzwiami przesuwanymi. Obecnie legniccy seniorzy przebywają w komfortowych warunkach i dobrze wyposażonej placówce. Całkowity koszt zadania publicznego wyniósł: **107 168,49 zł** z tego: dotacja 82 168,49 zł. oraz środki własne 25 000 zł.

SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH i DOM SAMOTNEJ MATKI Z DZIECKIEM

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy od dnia 1 czerwca 2017 r. funkcjonuje Schronisko dla Bezdomnych i Dom Samotnej Matki z Dzieckiem z siedzibą przy ul. Przemysłowej 5. Schronisko jest ośrodkiem wsparcia i pełni funkcje zabezpieczające schronienie, posiłek, odzież osobom tego pozbawionym i osobom korzystającym z usług nie będących mieszkańcami ośrodka. Placówka dysponuje 54 miejscami, w tym 6 miejscami dla kobiet. Dom Samotnej Matki z Dzieckiem dysponuje 8 miejscami dla matek z dziećmi. Ośrodki czynne są całodobowo. Do Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem przyjmowane są osoby bezdomne z terenu Gminy Legnica, jak również świadczona jest krótkoterminowa pomoc osobom bezdomnym spoza Legnicy na zasadach określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej.

W placówce od poniedziałku do soboty wydawanych jest ok. 200 posiłków dziennie, z których korzystają osoby bezdomne jak również mieszkańcy Legnicy.

Osoby, które trafiają do placówek mają zapewnione podstawowe usługi medyczne, kąpielowe, fryzjerskie i pralnicze. W tym miejscu warto zaznaczyć, że z usług pralniczych, kąpielowych i fryzjerskich oraz z pomocy w formie odzieży korzystają również najubożsi mieszkańcy Legnicy.

Z uwagi na fakt, iż osoby bezdomne wymagają bardzo zindywidualizowanego podejścia, pracownicy socjalni Noclegowni przywiązują dużą wagę do świadczenia pomocy w formie pracy socjalnej i towarzyszą swoim podopiecznym w podejmowanych przez nich działaniach.

Praca socjalna jest działalnością niewymierną jednakże pracę pracowników socjalnych Schroniska i DSMzDz można przedstawić liczbowo w postaci poniższej tabeli:

LP.	ELEMENTY PRACY SOCJALNEJ	LICZBA OSÓB 2016	LICZBA OSÓB 2017
1.	Złożenie wniosku o przydział mieszkania w ZGM /dopilnowanie aktualizacji wniosku/.	92	91
2.	Monitoring i pomoc mieszkańcom placówek w i zasiedleniu mieszkań.	13	12
3.	Zawarcie kontraktów socjalnych	26	25
4.	Zawarcie Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności	1	1
5.	Doprowadzenie do ustalenia stopnia niepełnosprawności	14	15

6.	Ustalenie uprawnień do renty inwalidzkiej lub emerytury z ZUS	7	5
7.	Znalezienie zatrudnienia do odpowiedniego do stanu zdrowia	5	23
8.	Pomoc w zakresie prawidłowego gospodarowania budżetem domowym	31	36
9.	Doprowadzenie do zarejestrowania w PUP osób pozostających bez pracy	35	38
10.	Uzyskanie wsparcia w środowisku	14	18
11.	Uregulowanie sytuacji prawnej lokalu	2	1
12.	Wytypowanie osób do prac społecznie użytecznych	14	12
13.	Pomoc w przezwyciężeniu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	26	20
14.	Usprawnienie w załatwianiu spraw bieżących i urzędowych	9	20
15.	Pomoc w dotarciu do lekarza poradni specjalistycznej w celu diagnozy leczenia i rehabilitacji	7	14
16.	Wystąpienie do sądu wgląd w sytuację rodziny	3	3
17.	Pomoc w nawiązaniu zerwanych więzi rodzinnych	5	9
18.	Uzyskanie sprzętu medycznego bądź ortopedycznego	4	5
19.	Uzyskanie dostępu do świadczeń zdrowotnych	36	39
20.	Zamówienie wizyty lekarza I-go kontaktu	3	3
21.	Zorganizowanie pomocy w formie usług opiekuńczych	16	20
22.	Podjęcie leczenia Poradni Zdrowia Psychicznego	4	15
23.	Wystąpienie do Sądu o ubezwłasnowolnienie	2	1
24.	Pomoc w uzyskaniu miejsca w DPS	2	5
25.	Podjęcie leczenia odwykowego	15	13
26.	Wystąpienie o przymusowe leczenie	3	2
27.	Pomoc w załatwieniu detoksykacji	8	10
28.	Podjęcie terapii w MONAR	5	2
29.	Pomoc w dotarciu do odpowiedniej grupy wsparcia	9	13

30.	Współpraca z kuratorem w celu poprawy funkcjonowania rodziny	5	7
31.	Współpraca z pedagogiem szkolnym w celu poprawy funkcjonowania rodziny	2	3
32.	Współpraca z asystentem rodziny	5	4
33.	Zapewnienie ciepłych posiłków w szkołach dla dzieci	5	8
34.	Pomoc w uzyskiwaniu podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego dla osób opuszczających placówkę	9	10
35.	Wystąpienie do sądu o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej	1	1
36.	Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka	1	1
37.	Kontakt z innymi ośrodkami pomocy społecznej w celu zapewnienia schronienia osobom bezdomnym spoza Legnicy	41	63
38.	Współpraca z innymi instytucjami pomocowymi tj. szpitale, stowarzyszenia, wolontariusze	31	42
39.	Wytypowanie dziecka na kolonię letnią	3	4
40.	Pomoc w zorganizowaniu opieki nad dzieckiem w czasie wykonywania pracy	5	4

Ponadto placówka pośredniczy w przekazywaniu mebli, sprzętu AGD i odzieży osobom ubogim i potrzebującym tego rodzaju sprzętu. Dary przekazują najczęściej osoby fizyczne tj. mieszkańcy Legnicy. Przy Domu Samotnej Matki z Dzieckiem zostało utworzone Koło Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, którego członkami są pracownicy placówki.

Dla mieszkańców placówki corocznie organizowane są Śniadanie Wielkanocne oraz Wieczera Wigilijna. Od 2014 roku mieszkańcy uczestniczą w zorganizowanym przez Stowarzyszenie „Anastasis” Dniu Ludzi Bezdomnych. Dzieci mieszkające w Domu Samotnej Matki otrzymują paczki mikołajkowe od Prezydenta Legnicy, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Straży Miejskiej w Legnicy, firmy Raben oraz osób prywatnych wspierających placówkę. W roku 2017 na terenie placówki wolontariusze ze szkoły LO nr 6 zorganizowali dla dzieci zabawę mikołajkową.

Pracownicy współpracują z Policją, Służbą Ochrony Kolei, Strażą Miejską, PCK, ZGM, Urzędem Miasta w Legnicy, Miejską Izbą Wyrzeźwień w Legnicy, Poradniami Zdrowia Psychicznego, Ośrodkami Terapii Uzależnień od Alkoholu, Miejskim Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, placówkami Służby Zdrowia i stowarzyszeniami działającymi na rzecz ludzi wykluczonych społecznie, jak również z Koordynatorem ds. Dzieci Krzywdzonych Wydziału ds. Nietletnich i Patologii KMP w Legnicy.

ŻŁOBKI

Opieka w żłobkach MOPS w Legnicy jest sprawowana nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3.

Każdy żłobek w Legnicy jest przygotowany na przyjęcie 94 dzieci. W kwietniu 2017 r. miała miejsce rekrutacja do żłobków miejskich. W sumie do czterech placówek zostało złożonych 338 kart zgłoszeniowych oraz 190 deklaracji o kontynuacji pobytu dziecka w żłobku w roku 2017/2018. Łącznie 528 rodzin było zainteresowanych pobytom dziecka w żłobku. Negatywnie zostało rozpatrzonych 30 wniosków z uwagi na niespełnione kryteria przyjęcia np. brak zatrudnienia jednego z rodziców. Niestety z powodu braku wolnych miejsc w żłobkach, 67 dzieci nie zostało przyjętych. Spotkało się to z dużym niezadowoleniem opiekunów, ponieważ spełniali wszystkie wymagane kryteria.

W związku z rezygnacją rodziców dzieci z opieki w żłobkach, w 2017 r. odbywały się także dodatkowe przyjęcia dzieci, poza rekrutacją. W 2017 r. z opieki w placówkach skorzystało 638 dzieci, z tego:

- w Żłobku Nr 1 – 154,
- w Żłobku Nr 2 – 161,
- w Żłobku Nr 3 – 159,
- w Żłobku Nr 4 – 164.

Na dzień 31.12.2017 r. łącznie do wszystkich żłobków było zapisanych 393 dzieci.

W każdej placówce funkcjonowały trzy grupy wiekowe, do których dzieci dobierane były pod względem wiekowym i rozwojowym. Grupy liczyły średnio po 30 dzieci. Przeciętnie do każdego ze żłobków dziennie uczęszczało 68 dzieci. Podczas pobytu w żłobku najmłodsi podopieczni mieli zapewnione cztery zdrowe i smaczne posiłki.

W ciągu roku w żłobkach organizowane były imprezy okolicznościowe, takie jak: Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Babci, Mikołajki czy bal karnawałowy. Bardzo ważnym aspektem działalności żłobków była również współpraca z rodzicami. Wszystkie szczegóły związane z pobytom dziecka w żłobku były omawiane i wyjaśniane przy przyjęciu dziecka do placówki. Dla rodziców organizowane były tzw. „dni otwarte”, w czasie których mogli poznać zasady funkcjonowania instytucji oraz jej specyfikę.

Bezpośredni nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem żłobków Legnicy sprawowali kierownicy poszczególnych placówek. Personel zatrudniony w placówkach posiada odpowiednie kwalifikacje, a jego skład dostosowany jest do liczby dzieci uczęszczających.

W 2017 r. łączny koszt utrzymania czterech żłobków w Legnicy wynosił 5 396 870 zł.

Wszyscy rodzice dzieci zobowiązani byli do ponoszenia opłat za pobyt oraz wyżywienie dziecka w żłobku. W 2017 r. opłata za pobyt dziecka w żłobku wynosiła 0,06% minimalnego wynagrodzenia za pracę, za jedną godzinę pobytu dziecka w żłobku tj. 1,20 zł. W przypadku uczęszczania do żłobka więcej niż jednego dziecka z danej rodziny, w/w opłata ulegała obniżeniu o 50% za każde dziecko. Natomiast opłata za wyżywienie dziecka w wynosiła 5 zł za każdy dzień pobytu dziecka w placówce. W przypadku nieobecności dziecka w żłobku przez kolejne 3 dni i dłużej, nie były pobierane obie opłaty.

W 2017 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zmagał się z rodzicami, którzy nie regulowali w terminie opłat za pobyt i wyżywienie dziecka w żłobku. Na dzień 31 grudnia 2017 r. kwota zaległości w opłatach za żłobek wynosiła 28. 417,92 zł. Na wniosek jednego rodzica Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy umorzył zaległości w opłatach na kwotę 223,03 zł wraz z odsetkami. W związku z brakiem możliwości wyegzekwowania opłaty od rodziców 14 spraw zostało skierowanych do sądu, a 8 do komornika.

W 2017 r. w Żłobku Nr 2 w ramach zakupów inwestycyjnych dokonano zakupu i montażu dźwigu towarowego. W miarę posiadanych środków finansowych na bieżąco wykonywane były w żłobkach naprawy, konserwacje urządzeń oraz niezbędne prace remontowe, takie jak: wymiana drzwi wewnętrznych wraz z ościeżnicami w Żłobku Nr 1 i 3, remont wiat wejściowych w Żłobku Nr 1, 3 i 4, remont tarasu i wózkowni w Żłobku Nr 4. Jedno z pomieszczeń w Żłobku Nr 3 zaadoptowano na potrzeby archiwum. W okresie przerwy wakacyjnej w żłobkach, sale które wymagały malowania zostały odświeżone, a w niektórych pomieszczeniach położono panele.

PIECZA ZASTĘPCZA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, opiekuje się i wspiera wszystkie funkcjonujące w mieście rodziny zastępcze.

W 2017 roku w Legnicy 217 dzieci i osób pełnoletnich przebywało w 148 rodzinach zastępczych.

Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w latach 2015-2017

rok	2015	2016	2017
Liczba rodzin zastępczych	146	151	148
Liczba umieszczonych w nich dzieci	217	223	217

W 2017 roku, na podstawie postanowień sądu rodzinnego, w rodzinnej pieczy zastępczej w Legnicy umieszczono 33 dzieci, 13 dzieci interwencyjnie umieszczono w 2 funkcjonujących na terenie miasta pogotowiach rodzinnych, utworzono 15 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 20 dzieci. O umieszczeniu dzieci w rodzinie zastępczej decyduje sąd rodzinny. Przed wydaniem postanowienia o ustanowieniu rodziny zastępczej, sąd zwraca się do MOPS w Legnicy, jako organizatora pieczy zastępczej, o wydanie opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą. W 2017 r. na wniosek Sądu Rejonowego w Legnicy, Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy wydał 26 opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą. Elementem wydanych opinii do sądu jest opinia wystawiona przez psychologa dot. posiadanych przez kandydatów na rodzinę zastępczą predyspozycji oraz motywacji do pełnienia funkcji zastępczego środowiska rodzinnego. Dodatkowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przebadano 23 funkcjonujące w Legnicy rodziny zastępcze niezawodowe (31 osób) i wydano stosowne opinie psychologiczne. Z treścią opinii psychologicznej badane osoby zostały szczegółowo zapoznane. Kandydaci do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej, jak również funkcjonujące niezawodowe rodziny zastępcze, zgodnie z zaleceniem sądu, brały udział w programie szkoleniowym PRIDE/ Rodzinna Opieka Zastępcza.

W Legnicy funkcjonują trzy rodzaje rodzin zastępczych:

- spokrewnione z dzieckiem,
- niezawodowe,
- zawodowe, pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

Rodzaj i liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Legnicy w latach 2015-2017

Rodzaj rodzin zastępczych	2015	2016	2017
Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	109	112	107
Rodziny niezawodowe	35	37	39
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	2	2

W 2017 roku w legnickich rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przebywało 20 dzieci w wieku do lat 7. Dzieci umieszczone były interwencyjnie, zgodnie z postanowieniem Sądu, do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej (w tym 3 dzieci urodzonych i pozostawionych przez matki w legnickim Szpitalu). W 2017 r. spośród 20 dzieci objętych opieką pogotowia rodzinnych, 8 dzieci zostało przysposobionych, w tym 2 dzieci z przemieszczeniem poza granicę Rzeczypospolitej Polskiej, 1 dziecko umieszczono w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 1 dziecko umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 4 dzieci wróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 1 dziecko, dla którego nie znaleziono rodziny adopcyjnej w kraju, oczekuje na kwalifikację do adopcji zagranicznej. Wobec 5 dzieci pozostających w pogotowiu rodzinnym sąd opiekuńczy nie zakończył w 2017 r. prowadzonych postępowań.

Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy w 2017 r., systematycznie prowadził grupowe spotkania dla wszystkich legnickich opiekunów zastępczych. Ich zadaniem było wzmocnienie zastępczych środowisk rodzinnych. Spotkania realizowane były na podstawie programów edukacyjno-wspierających.

Dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych prowadzone było poradnictwo, mające na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekunów zastępczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Legnickie rodziny zastępcze korzystały również z pomocy i poradnictwa specjalistycznego, oferowanych przez MOPS w Legnicy.

W 2017 r. Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy, zrealizował program profilaktyczno- terapeutyczny „Jestem czysty- robię sztukę”, z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, finansowany ze środków gminy Legnica. W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

- 1) Przygoda teatralna, we współpracy z teatrem H, Modrzejewskiej w Legnicy, której zwieńczeniem, po półrocznych przygotowaniach, była premiera spektaklu pt. „Dlaczego smoki zięją ogniem?” zagranego przez dzieci i młodzież z legnickich rodzin zastępczych, z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego przypadającego na dzień 30 maja,

- 2) Sztuka w kadrze, warsztaty fotograficzne, które odbywały się podczas prób do spektaklu, „Dlaczego smoki zieją ogniem?”, wykonane przez uczestników zdjęcia stanowiły fotograficzną dokumentację prób i premiery sztuki. Zdjęcia można było oglądać na wystawie fotograficznej w siedzibie MOPS przy ul Okrzei 9,
- 3) Akcja letnia, obejmowała wyjścia do kina, udział w Turnieju Bowlingowym w SkyGames oraz warsztaty plastyczne –decupage techniką sospesso.
- 4) Akcja Świąteczna, w ramach której odbyły się warsztaty plastyczne, ich efektem było stworzenie dekoracji świątecznej oraz warsztaty muzyczne pod nazwą „ Koncert Edukacyjny: W dwóch krainach Pani Muzyki: Grecji oraz dzwonów, dzwoneczków, dzwoneczków” prowadzonych przez Lubuskie Biuro Koncertowe.

W ramach edukowania dzieci i młodzieży w kierunku pokazywania alternatywnych, aktywnych form spędzania czasu wolnego pracownicy Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej organizowali wspólne działania, dla dzieci, młodzieży i opiekunów zastępczych:

- wyjścia na seanse filmowe, do legnickiego kina „Helios”,
- w ramach edukacji filmowej organizowano Kinotekę,
- wyjścia do legnickiego teatru na spektakle dla dzieci,
- wyjścia do kręgielni,
- wyjścia na mecze piłkarskie MKS MIEDŹ LEGNICA,
- zajęcia Zumby, korzystając z uprzejmości legnickiego klubu fitness „Fitness World” i Szkoły Podstawowej Nr 19 w Legnicy (na zajęcia, w ramach integracji, zapraszano dzieci z Pogotowia Opiekuńczego w Legnicy),
- zajęcia sportowe w sali legnickiego OSIR-u (halowa piłka nożna),
- wyjazd do Wrocławia do ZOO,
- zajęcia sportowe na miejskim lodowisku, w ramach Akcji zima.

W 2017 r. opieką 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 86 rodzin zastępczych, w których przebywało 130 dzieci i młodzieży.

Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i liczbę rodzin zastępczych objętych pomocą i wsparciem koordynatora, w latach 2015-2017

rok	2015	2016	2017
Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	4	5	6
Liczba rodzin zastępczych objętych pomocą koordynatora	58	78	86

Dla każdego nowo umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka opracowane zostały diagnozy psychofizyczne, a na ich podstawie indywidualne plany pomocy dziecku, które co pół roku były modyfikowane. Sytuacja każdego dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oceniana była na posiedzeniach. W 2017r. odbyło się 266 posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka, sformułowana została opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, która następnie została przesłana do właściwego sądu opiekuńczego. Dodatkowo, pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej dokonali 95 ocen rodzin zastępczych, biorąc pod uwagę predyspozycje do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakość wykonywanej pracy. Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej współpracował z Ośrodkiem Adopcyjnym Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu. W 2017 r. do wrocławskiego OA zgłoszono informacje o 27 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną (7 dzieci zakwalifikowano do adopcji, 16 dzieci nie zostało zakwalifikowanych do adopcji, odstąpiono od wszczęcia procedury kwalifikacyjnej w stosunku do 4 dzieci).

W 2017 r. spośród 218 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w Legnicy: 8 dzieci wróciło pod opiekę rodziców, 2 dzieci zostało umieszczonych w innych rodzinach zastępczych, 2 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 8 dzieci zostało przysposobionych, 2 rodziny wychowujące 3 dzieci zmieniło miejsce zamieszkania, poza Legnicę, 11 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych usamodzielniało się.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy udzielał wszystkim rodzinom zastępczym pomocy finansowej, która była wypłacana ze środków własnych gminy oraz z budżetu państwa.

**Rodzaj i wysokość świadczeń wypłaconych rodzinom zastępczym
w latach 2015-2017 (w zł) ze środków własnych gminy**

rok	2015	2016	2017
Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, wraz z dodatkami	1 518 206,00	1 549 303,58	1 588 372,21
Jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka	23 500,00	5 700,00	9 960,00
Jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki.	8 850,00	5 982,00	3 000,00
Jednorazowe świadczenie pieniężne dla rodziny zastępczej zawodowej na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego	3 000,00	0,00	1 500,00
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodziny zastępczej zawodowej	16 501,00	20 346,69	21 772,80
Wynagrodzenie i dodatki wraz z pochodnymi, za wykonanie zadania rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	108 183,00	114 622,16	128 847,28
Świadczenie pieniężne za wykonanie zadania rodziny pomocowej	1 320,00	2 554,84	1 600,00
Wynagrodzenie za świadczenie usług- pomoc przy sprawowaniu opieki nad dzieckiem i pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	10 722,00	18 548,39	13 935,77

**Liczba dzieci, do 18 roku życia, umieszczonych w rodzinach zastępczych,
które otrzymały z budżetu państwa dodatek wychowawczy oraz wysokość wypłaconych
świadczeń (w zł) w latach 2015-2017**

rok	2016	2017
Liczba dzieci, do 18 roku życia, umieszczonych w rodzinach zastępczych	197	163
Wysokość wypłaconego dodatku wychowawczego	732 922,00	996 904,37

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pomocą i wsparciem otaczał również osoby pełnoletnie, które opuściły, po osiągnięciu pełnoletniości rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, a także dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Osobom tym udzielona została pomoc finansowa na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.

**Liczba osób korzystających z pomocy na kontynuowanie nauki
i wysokość świadczeń wypłaconych w latach 2015-2017**

rok	Liczba osób otrzymujących pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki, w zł
2015	55	218 872,00
2016	60	221 100,00
2017	60	239 913,54

**Liczba osób korzystających z pomocy na usamodzielnienie
i wysokość świadczeń wypłaconych (w zł) w latach 2015-2017**

rok	Liczba osób które otrzymały pomoc pieniężną na usamodzielnienie	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie, w zł
2015	11	67. 641,00
2016	14	76.095,00
2017	6	36 300,00

**Liczba osób korzystających z pomocy na zagospodarowanie
i wysokość świadczeń (w zł) w latach 2015-2017**

rok	Liczba osób, które otrzymały pomoc na zagospodarowanie	Pomoc na zagospodarowanie, w zł
2015	22	108 937,00
2016	12	59.988,00
2017	13	64 938,05

W 2017 r. dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono zastępczych form opieki i wychowania rodzinnego, umieszczone zostały w pieczy instytucjonalnej tj. w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Na terenie Legnicy funkcjonują 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze: Pogotowie Opiekuńcze przy ul. Wojska Polskiego, Dom Dziecka przy ul. Wandy, Centrum Opiekuńczo – Wychowawcze przy ul. Słubickiej oraz Rodzinny Dom Dziecka przy ul. Heweliusza.

Interwencyjnie, w 2017 r. w Pogotowiu Opiekuńczym w Legnicy umieszczono 33 dzieci, z tego 25 dzieci pochodzących z Legnicy i 8 dzieci pochodzących z innych powiatów, natomiast 82 dzieci przebywało w pieczy zastępczej na terenach innych powiatów .

**Liczba legnickich dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenach
innych powiatów w 2017 r.**

Powiat	Liczba dzieci przebywających w innych powiatach	
	Placówka opiekuńczo-wychowawcza	Rodzina zastępcza
Szamotuły	1	0
Wolsztyn	1	0
Jawor	8	3
Lubin	0	2
Głogów	3	1
Nowy Sącz	0	1
Milicz	1	0
Limanowa	1	0
Grodzisk Wielkopolski	0	2
Prudnik	1	0
Białogard	11	0
Legnica (powiat ziemski)	0	18

Częstochowa	3	0
Olesno	1	0
Poznań	0	1
Pisz	0	2
Wrocław	0	4
Mińsk Mazowiecki	0	1
Wałbrzych	4	0
Oława	6	0
Świdnica	0	1
Środa Śląska	0	1
Inowrocław	0	3
Dzierżoniów	0	1
RAZEM	41 dzieci	41 dzieci

W związku z powyższym miasto Legnica zobowiązane było do ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, na podstawie zawartych porozumień.

Wydatki poniesione (w zł) na podstawie zawartych porozumień w latach 2015 - 2017 za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych na terenach innych powiatów

rok	Wydatki poniesione za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami	Wydatki poniesione za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami, w zł
2015	1 341 125,00	284 680,00
2016	1 168 892,00	324 028,00
2017	1 443 083,61	366 924,24

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy prowadził postępowanie wobec rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, w sprawie ustalenia opłaty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt małoletnich w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Liczba wydanych decyzji w latach 2015-2017

rok	2015	2016	2017
Liczba decyzji w sprawie odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej	324	292	298
Liczba decyzji ustalających opłatę za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej	8	11	13

W 2017 r. zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dyrektor MOPS w Legnicy wytoczył 20 powództw do Sądu Rejonowego w Legnicy o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz legnickich dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

RODZINNY DOM DZIECKA

Rodzinny Dom Dziecka MOPS w Legnicy jest placówką opiekuńczo – wychowawczą. Opiekunowie są pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy. Posiadają świadectwo ukończenia szkolenia PRIDE, kwalifikującego małżonków do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pozytywną opinię Ośrodka Adopcyjnego dotyczącą predyspozycji do pełnienia w/w funkcji.

Od stycznia do grudnia 2017 r. w Rodzinnym Domu Dziecka MOPS przebywało pięcioro dzieci, w tym: jeden chłopiec w wieku 13 lat i cztery dziewczynki w wieku od 11 do 18 roku życia. Wszystkie dzieci zostały umieszczone w placówce na podstawie orzeczeń Sądu Rejonowego w Legnicy.

Opiekunowie troszczyli się o potrzeby bytowe, edukacyjne, emocjonalne i społeczne małoletnich, ze szczególnym uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb. Dzieci z opiekunami łączą pozytywne, pełne ciepła i zrozumienia relacje.

Podopieczni Rodzinnego Domu Dziecka MOPS aktywnie uczestniczyli w życiu rodziny, pomagali w codziennych pracach i obowiązkach. Jedno z dzieci od września 2017 r. kontynuuje naukę poza miejscem zamieszkania. Jest uczniem klasy pierwszej o kierunku kucharz w Centrum Kształcenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Oleśnicy. Dni wolne od nauki spędza w Rodzinnym Domu Dziecka. Po zajęciach w szkole podopieczni placówki rodzinnej uczęszczali na zajęcia wyrównawcze i kółka zainteresowań. Dzieci chodziły na basen, brały aktywny udział w zajęciach organizowanych w Spółdzielczym Domu Kultury „Kopernik” w Legnicy takich jak:

taekwondo. Jedna z dziewczynek należy do harcerstwa i uczestniczyła w zbiórkach oraz innych akcjach organizowanych przez hufiec, brała także udział w lekcjach baletu i tańca współczesnego.

W 2017 r. dzieci dwa razy w tygodniu uczestniczyły w zajęciach organizowanych w Ośrodku Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży MOPS w Legnicy. Objęte były między innymi: terapią logopedyczną, pedagogiczną oraz psychologiczną. W okresie ferii zimowych i wakacji uczestniczyły w zorganizowanych formach wypoczynku.

Działania opiekunów zastępczych wspierane były przez Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy, który koordynował prace pomocowe, skierowane na rodzinę. Pracownicy Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej wspierali kierownika placówki w sporządzaniu planu pomocy dziecku oraz w dokonywaniu oceny sytuacji dziecka, zgodnie z przepisami.

W minionym roku, podobnie jak w poprzednich latach, opiekunowie dbali również o podtrzymywanie więzi rodzinnych. Za zgodą sądu i opiekunów, dzieci spotykały się z rodzicami, dziadkami, rodzeństwem oraz wujostwem.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówka rodzinna w 2017 r. otrzymywała co miesiąc środki finansowe na utrzymanie dzieci w zryczałtowanej kwocie w wysokości 750 zł na jedno dziecko oraz dodatkowo 500 zł. na każde dziecko z tytułu dodatku do zryczałtowanej kwoty.

Placówka rodzinna otrzymuje środki finansowe na bieżące funkcjonowanie placówki. W/w suma była przeznaczana między innymi na:

- wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych dziecka,
- wyposażenie: w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb dziecka,
- środki higieny osobistej,
- podręczniki, pomoce i przybory szkolne,
- koszty przejazdu,
- zajęcia kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
- zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego dziecka,
- kieszonkowe,
- opłatę za pobyt w bursie lub internacie.

Dodatkowo raz w roku każdemu dziecku przysługiwało dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania w wysokości 1 000 zł.

Natomiast środki finansowe na bieżące funkcjonowanie placówki rodzinnej i były przeznaczone na:

- utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- usługi telekomunikacyjne,
- bieżące naprawy, remonty oraz wyposażenie placówki w niezbędny sprzęt,
- świadczenia opieki zdrowotnej, które nie są finansowane z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej,
- wyrównywanie opóźnień w nauce.

Lokal, w którym znajduje się placówka rodzinna spełnia wymagane w przepisach standardy. Wyposażony jest we wszelkie ułatwiające życie sprzęty gospodarstwa domowego. Pomieszczenia są kolorowe, funkcjonalnie urządzone. W minionym roku na bieżąco dokonywane były naprawy i drobne prace remontowe. Dzieci mają do dyspozycji komputer z dostępem do Internetu.

ZESPÓŁ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

W okresie od stycznia do grudnia 2017 r. w Zespole Interwencji Kryzysowej objęto interwencją i pomocą **632** środowiska. Pomoc na rzecz osób dorosłych prowadzona była na rzecz **465** środowisk, natomiast praca pomocowa dotycząca dzieci i młodzieży prowadzona była na rzecz **167** środowisk.

Biorąc pod uwagę formy pracy realizowane w Zespole Interwencji Kryzysowej przeprowadzono:

- 2484 spotkania z osobami dorosłymi , dotyczyły one 725 osób *
- 1226 spotkań z dziećmi i młodzieżą, dotyczyły 167 osób*,
- 166 konsultacji jednorazowych,
- 949 spotkań terapeutycznych dla 61 osób dorosłych,
- 919 spotkań terapeutycznych dla dzieci i młodzieży obejmujących 51 osób nieletnich,
- 8 spotkań diagnostycznych dla 2 osób dorosłych,
- 101 spotkań diagnostycznych dla 24 osób niepełnoletnich,
- 216 spotkań konsultacyjnych i terapeutycznych w środowisku dla 24 osób,
- 81 godzin interwencji kryzysowych w Zespole Interwencji Kryzysowej dla 48 osób oraz 4 godziny interwencji dla 2 osób w środowisku,
- 37 osobom niepełnosprawnym udzielono pomocy psychologicznej w ZIK.

* Ilość konsultacji, terapii i interwencji liczona łącznie dla osób biorących udział jednocześnie w różnych formach pomocy.

Specjaliści z Zespołu świadczyli również pomoc logopedyczną. Tą formą pomocy objęto ogółem 86 osób, w tym 63 dzieci (627 spotkań) oraz 23 osoby dorosłe (56 spotkań). Diagnozą objęto 6 dzieci (14 spotkań) oraz 1 osobę dorosłą (6 spotkań). Interwencje kryzysowe zostały

przeprowadzone wobec 4 środowisk na rzecz dzieci podczas 19 spotkań. Przeprowadzono 6 konsultacji w środowisku w Żłobku nr 3 i w Żłobku nr 1 dla 3 dzieci.

Praca Zespołu Interwencji Kryzysowej na rzecz innych jednostek organizacyjnych MOPS:

- 1) Prowadzenie grupy dla asystentów rodziny mającej na celu wsparcie merytoryczne i doradztwo programowe - 36 spotkań po 1,5 godziny dla 6 asystentek 1 raz w tygodniu;
- 2) Spotkania edukacyjne z rodzicami dzieci uczęszczających do żłobków MOPS w Legnicy – obserwacja dzieci na terenie placówki – kontynuacja realizacji programu;
- 3) „Zapobieganie zaburzeniom rozwojowym poprzez pomoc rodzinie w świadomym i twórczym wspomaganie rozwoju dziecka” – 4 spotkania po 2 godziny;
- 4) 5 spotkań ZIK – OPT dotyczących dzieci z OPT korzystających z pomocy terapeutycznej pracowników ZIK. W każdym spotkaniu brało udział 4-6 pracowników ZIK;
- 5) Spotkania z Zespołem Pieczy Zastępczej dotyczące wspólnie prowadzonej rodziny - 1 godzina;
- 6) Współpraca z Domem Pomocy Społecznej w Legnicy:
  - konsultacje z mieszkańcami DPS – 23 spotkania dla 10 osób,
  - zajęcia grupowe z mieszkańcami DPS – 4 spotkania dla 15 osób,
  - udział w imprezie okolicznościowej DPS,
  - oddelegowanie pracownika ZIK do DPS 1 raz w tygodniu – 8 godzin;
- 7) Prowadzenie spotkań dla seniorów Domu Dziennego Pobytu – aktywizacja ruchowa - edukacja somatyczna – w 55 spotkaniach uczestniczyły łącznie 142 osoby;
- 8) 10 spotkań interwizyjnych dla Ośrodka Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży i Zespołu ds. Pieczy Zastępczej;
- 9) Współprowadzenie warsztatów dla rodziców „Chcę rozumieć swoje dziecko” - 29 spotkań dla 33 osób.

Działania Zespołu Interwencji Kryzysowej w 2017 r. w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

- udział pracowników Zespołu Interwencji Kryzysowej w 469 posiedzeniach Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- prowadzenie grupy psychoedukacyjnej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie – 40 spotkań dla 12 osób.

Współdziałanie z innymi instytucjami:

- 1) Odbyły się spotkania w ramach terapii psychologicznej dla dziecka w Domu Dziecka przy ul. Słubickiej,
- 2) Przeprowadzono 7 szkoleń dla pracowników Domu Dziecka przy ul. Wandy 10 „Interwizja indywidualnego przypadku dziecka ze zdiagnozowanymi zaburzeniami opozycyjno-buntowniczymi”,
- 3) Psycholog z Zespołu zgodnie z postanowieniem sądu brał udział w czynnościach przymusowego odebrania dziecka od osoby nieuprawnionej do osoby uprawnionej – 7 razy,
- 4) w związku z postanowieniem sądu psycholog zorganizował 27 spotkań dla 3 rodzin dot. kontaktów rodzic – dziecko.

Pracownicy Zespołu Interwencji Kryzysowej systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach własnych, stażach zawodowych, konferencjach i superwizji pracy terapeutycznej na własny koszt.

PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY W RODZINIE

W 2017 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy podejmował również działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego. Powyższe zadanie realizowane było w okresie od czerwca do grudnia 2017 r. przez dwóch trenerów, którzy posiadają zgodne z przepisami kwalifikacje oraz ukończyli specjalistyczne szkolenie w tym zakresie.

Zadanie w całości finansowane było ze środków z budżetu państwa. Na jego realizację przeznaczono kwotę 9 836,00 zł.

Adresatami programu były osoby, które w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie zostały zobowiązane przez sąd do uczestnictwa w programie oraz osoby, których uczestnictwo w programie wynikało z osobistej decyzji. Do programu przystąpiło 8 mężczyzn. Spotkania miały miejsce raz w tygodniu i odbywały się poza siedzibą Ośrodka. Program realizowany był w formie warsztatowej, metodami interaktywnymi z nastawieniem na przekazywanie doświadczeń praktycznych. W 2017 r. program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie ukończyła 1 osoba.

OŚRODEK POMOCY TERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Zadaniem Ośrodka Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży było wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W ośrodku podejmowane były działania mające na celu przewrócenie rodzinie zdolności do wypełniania swoich podstawowych zadań. Praca w ośrodku prowadzona była w dwóch kierunkach: pomoc dziecku w przezwyciężaniu trudności szkolnych, rówieśniczych, emocjonalnych i pomoc skierowana do rodziców. W 2017 r. z pomocy ośrodka skorzystało 226 osób w tym 114 dzieci, 112 osób dorosłych.

Praca opiekuńcza i wychowawcza prowadzona była w dwóch grupach wychowawczych: młodszej dla dzieci w wieku 7-12 lat i starszej dla młodzieży w wieku 13-18 lat. Do grup wychowawczych uczęszczało łącznie 77 dzieci i młodzieży, w akcji letniej i zimowej dodatkowo zapisanych było 14 osób. Część z nich pozostała na zajęciach w roku szkolnym.

W okresie sprawozdawczym 18 dzieci przestało uczęszczać na zajęcia. Praca z nimi i rodzicami została zakończona. Niestety w 3 przypadkach rodzice sami zrezygnowali z pomocy Ośrodka. Do Ośrodka zostali przyjęci nowi uczestnicy, do grupy młodszej 10 osób, do grupy starszej 4 osoby.

W Ośrodku prowadzona była pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży. Z tej formy pomocy skorzystało 18 młodych ludzi, którzy brali udział jedynie w konsultacjach psychologicznych. Dzieci i młodzież uczęszczająca do grup wychowawczych objęta była w całości indywidualną pomocą psychologiczną. Spotkania indywidualne z psychologiem cieszyły się dużym zainteresowaniem u dzieci i młodzieży. W roku szkolnym odbyło się 300 spotkań z dziećmi i młodzieżą. Każde z nich oczekiwało indywidualnego spotkania i rozmowy o swoich trudnościach, emocjach. W czasie spotkań indywidualnych z psychologiem zaspokajane były ważne potrzeby dzieci i młodzieży, a mianowicie potrzeba indywidualnego kontaktu, zainteresowania, akceptacji, odreagowania emocji.

Kolejną formą pracy w dziećmi i młodzieżą prowadzoną w ośrodku były zajęcia socjoterapeutyczne. W 2017 r. funkcjonowały 4 grupy. Socjoterapia prowadzona była dla dzieci i młodzieży, które uczęszczały do grup wychowawczych. Zajęcia z dziećmi ukierunkowane były na zdobywanie i kształtowanie umiejętności funkcjonowania w 4 obszarach : ja – rówieśnicy, ja – dorośli, ja – zadanie, ja – ja. Łącznie w roku 2017 odbyło się 100 spotkań. Kształtowanie w/w umiejętności odbywało się poprzez wykonywanie różnych zadań, ćwiczeń.

W Ośrodku prowadzone były zajęcia dla dzieci i młodzieży, borykających się z problemami dysleksji, dysgrafii, dysortografii. Terapia pedagogiczna prowadzona była w formie pracy

indywidualnej i dotyczyła szczególnie dzieci młodszych. Dla dzieci starszych organizowane były zajęcia w grupach 3-4 osobowych. Z tej formy pomocy skorzystało 41 dzieci.

Kolejną formą pomocy dla dzieci i młodzieży prowadzoną w OPT była pomoc w nauce. Dzieci i młodzież magli odrabiać zadania domowe. Większość z nich miała problemy w nauce. Pomoc w nauce organizowana była w formie zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla dzieci z klas I-III – uczestniczyło w nich 28 dzieci, z języka polskiego – uczestniczyło w nich 45 dzieci i matematyki, w których uczestniczyło 58 dzieci. Duże zapotrzebowanie było także na pomoc w nauce języków obcych.

W czasie zajęć w grupach wychowawczych realizowany był przez cały rok szkolny program profilaktyczno-terapeutyczny "Mam tę moc". W ramach programu organizowane były imprezy okolicznościowe, wspólne spotkania z rodzicami i dziećmi. W roku 2017 zorganizowane zostały warsztaty artystyczne. Dzieci wspólnie z rodzicami robiły dekoracje świąteczne do swoich domów. Organizowane były też imprezy z okazji Dnia Dziecka, Mikołajek, Andrzejek, Wigilii, Dnia Mamy. Programu były dofinansowane ze środków Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W czasie ferii zimowych i wakacji w Ośrodku organizowane były dla dzieci i młodzieży zajęcia. Spotkania z wychowawcami odbywały się codziennie w godzinach 10.00-15.00. Dzieci wyjeżdżały na wycieczki, chodziły do kina, muzeum, na warsztaty tematyczne.

Drugi kierunek pracy Ośrodka Pomocy Terapeutycznej skierowany był do rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia. Praca z rodzicami to niezbędny element i warunek skutecznej pracy z dzieckiem. Przebiegała w formie spotkań indywidualnych, warsztatów dla rodziców. W sytuacjach konfliktu między rodzicem i dzieckiem lub konfliktem między rodzicami, prowadzone były rozmowy mediacyjne z udziałem obu stron.

Najczęściej stosowaną formą współpracy z rodzicami były spotkania indywidualne. Spotkania odbywały się na terenie Ośrodka, w warunkach zapewniających pełen komfort i dyskrecję. Częstotliwość i ilość spotkań zależała od wspólnych decyzji rodzica i wychowawcy. Indywidualne spotkania konsultacyjne rodziców z psychologiem odbywały się w rytmie 1x w tygodniu. W 2017 roku w systematycznych spotkaniach brały udział 82 osoby dorosłe, odbyło się 385 spotkań.

W Ośrodku odbywały się także warsztaty dla rodziców, pod hasłem "Chcę rozumieć moje dziecko". Spotkania zorganizowane były w dwóch grupach – pierwsza dla rodziców pracujących - po południu, druga grupa prowadzona była w godzinach porannych. Na zajęciach rodzice analizowali własne postawy wychowawcze, udzielali sobie informacji zwrotnych. Mieli również możliwość omówienia skutecznych sposobów radzenia sobie z zachowaniem dzieci

DODATKI MIESZKANIOWE

Dodatki mieszkaniowe wypłacane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy od 1 grudnia 1998 roku. Zasady, tryb przyznawania i wysokość tego świadczenia zostały określone w aktualnie obowiązującej ustawie z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 180).

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem obligatoryjnym, które przysługuje wszystkim osobom spełniającym warunki ustawowe. Ustawa określa zarówno przesłanki przyznania dodatku, jak również sposób ustalania jego wysokości. Organ przyznający dodatki mieszkaniowe nie ma swobody w wyborze rozstrzygnięcia. Decyzje nie są podejmowane w ramach tzw. uznania administracyjnego. Od stycznia 2004 r. wypłata dodatków mieszkaniowych jest w całości finansowana wyłącznie ze środków własnych gminy.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. W związku z tym ponowny wniosek o dodatek mieszkaniowy należy złożyć w szóstym miesiącu korzystania z dodatku, aby zachować ciągłość dofinansowania do czynszu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, które posiadają tytuł prawny do zajmowanego lokalu, spełniają kryterium metrażowe i dochodowe. Łączne spełnienie tych warunków stanowi podstawę do uzyskania pomocy w formie dofinansowania do wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania.

- Dodatek mieszkaniowy, na podstawie tylko jednego z wymienionych tytułów, przysługuje:
- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych;
  - osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
  - osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
  - innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
  - osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o dodatkach mieszkaniowych, normatywna powierzchnia użytkowa lokalu w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać 35 m² – dla 1 osoby, 40 m² – dla 2 osób, 45 m² – dla 3 osób, 55m² – dla 4 osób, 65 m² – dla 5 osób, 70 m² – dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa

się normatywną powierzchnię o 5 m². Normatywną powierzchnię zwiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, jeżeli jej niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Dodatek mieszkaniowy przysługuje także, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż 30% albo 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%. Kolejny warunek jaki musi spełnić osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy związany jest z dochodami, jakie uzyskują członkowie jej gospodarstwa domowego.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym (1 750,00 zł) i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym (1 250,00 zł), obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

W roku 2017 wydano 2 765 decyzji dotyczących dodatków mieszkaniowych, w tym 2 595 decyzji pozytywnych, 151 odmów z uwagi na niespełnienie kryteriów zawartych w ustawie o dodatkach mieszkaniowych oraz 19 decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego.

Wśród wydanych decyzji pozytywnych było:

- 1 383 decyzje przyznające dodatki na lokale komunalne;
- 750 decyzji przyznających dodatki na lokale spółdzielcze;
- 462 decyzje przyznające dodatki na pozostałe lokale, w tym zakładowe.

W przypadkach stwierdzenia, że osoby którym przyznano dodatek mieszkaniowy nie opłacały na bieżąco czynszu, na wnioski zarządców, wydano 168 decyzji wstrzymujących wypłatę dodatków mieszkaniowych.

W celu weryfikacji danych zawartych we wnioskach o przyznanie tej formy pomocy, przepisy dopuszczają przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o dodatek mieszkaniowy. Wywiad środowiskowy przeprowadzany jest wybiórczo przez pracownika Działu Dodatków Mieszkaniowych posiadającego upoważnienie Prezydenta Miasta Legnicy. Nie musi to być pracownik socjalny. W trakcie wywiadu pracownik może żądać od wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego złożenia, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenia o stanie majątkowym, zawierającego w szczególności dane dotyczące posiadanych ruchomości i nieruchomości oraz zasobów pieniężnych. Odmowa złożenia

takiego oświadczenia stanowi podstawę do wydania decyzji o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego. W roku 2017 do przeprowadzenia wywiadu wytypowano 81 środowisk. Przeprowadzono 67 wywiadów, zaś w 3 przypadkach wnioskodawcy zrezygnowali z ubiegania się o dodatek mieszkaniowy po przeprowadzonym wywiadzie środowiskowym w miejscu zamieszkania. W 6 przypadkach nie zastano wnioskodawców w miejscu ich zamieszkania, co skutkowało wydaniem decyzji odmownych ze względu na uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu i nie złożenie oświadczenia o stanie majątkowym, natomiast w 4 przypadkach osoby zainteresowane otrzymaniem dodatku mieszkaniowego zrezygnowały z ubiegania się o dofinansowanie do ponoszonych przez siebie opłat mieszkaniowych w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego w miejscu ich zamieszkania. W 1 przypadku wnioskodawca zmarł przed wyznaczonym przez organ terminem przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

W roku 2017 wypłacone zostały dodatki mieszkaniowe na kwotę 3 159 127,99 zł, a liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych wynosiła 15 881.

Od kilku lat obserwowaliśmy stały spadek liczby wypłacanych dodatków mieszkaniowych, liczby gospodarstw domowych korzystających z tej formy pomocy oraz kwoty wypłacanych dodatków mieszkaniowych.

Dodatki mieszkaniowe w latach 2015 - 2017

Rok	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba gospodarstw domowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w pln)
2015	20 369	1 697	4 051 223
2016	18 117	1 510	3 580 167
2017	15 881	1 323	3 159 128

Według naszej oceny było to efektem wzrostu dochodów rodzin ubiegających się o przyznanie dodatku mieszkaniowego, a w konsekwencji przekraczanie kryterium dochodowego oraz zmniejszenie wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania u osób, które wykupiły gminne lokale mieszkalne na własność.

ZRYCZAŁTOWANE DODATKI ENERGETYCZNE

Zryczałtowane dodatki energetyczne zostały wprowadzone ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.) i obowiązują od 1 stycznia 2014 r. Wypłata zryczałtowanego dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy.

Zryczałtowany dodatek energetyczny, zgodnie z powołaną wyżej ustawą, przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy, biorąc pod uwagę środki przewidziane na ten cel w ustawie budżetowej. Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 22 kwietnia 2016 roku w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r., wysokość dodatku energetycznego obowiązująca w tych okresach dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną - wynosiła 11,29 zł/miesiąc;
- składającego się z 2 do 4 osób – wynosiła 15,68 zł/miesiąc;
- składającego się z co najmniej 5 osób – wynosiła 18,81 zł/miesiąc.

Natomiast zgodnie z obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 13 kwietnia 2017 roku w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2017 r. do 30 kwietnia 2018 r., wysokość dodatku energetycznego obowiązująca w tych okresach dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną - wynosiła 11,22 zł/miesiąc;
- składającego się z 2 do 4 osób – wynosiła 15,58 zł/miesiąc;
- składającego się z co najmniej 5 osób – wynosiła 18,70 zł/miesiąc.

W roku 2017 wydano 493 decyzje pozytywne dotyczące zryczałtowanych dodatków energetycznych. Wśród wydanych decyzji pozytywnych było:

- 232 decyzje przyznające dodatki energetyczne dla gospodarstw domowych prowadzonych przez osoby samotne;
- 233 decyzje przyznające dodatki energetyczne dla gospodarstw domowych składających się z 2 do 4 osób;
- 28 decyzji przyznających dodatki energetyczne dla gospodarstw domowych składających się z co najmniej 5 osób.

W roku 2017 wypłacone zostały zryczałtowane dodatki energetyczne na kwotę 30 989,29 zł, a liczba wypłaconych świadczeń wynosiła 2 244. Koszt realizacji wypłat dodatków energetycznych wyniósł natomiast 619,79 zł.

Zryczałtowane dodatki energetyczne w latach 2015 - 2017

Rok	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba gospodarstw domowych	Kwota wypłaconych zryczałtowanych dodatków energetycznych
2015	2 891	396	40 782,55 zł
2016	2 692	339	37 540,41 zł
2017	2 244	282	30 989,29 zł

Wskazać należy, że z tej formy pomocy w 2017 r. skorzystało jedynie 282 gospodarstwa domowe. Na taką sytuację wpłynęło małe zainteresowanie osób uprawnionych do otrzymywania zryczałtowanego dodatku energetycznego, spowodowane głównie niskimi kwotami tego świadczenia.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 1952 ze zm.) określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych, a także zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń. Przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Świadczenia rodzinne kierowane są do rodzin najuboższych oraz rodzin średnio zamożnych mających na utrzymaniu dzieci. Ich celem jest uzupełnianie dochodów rodzin tak, aby pozwalały one częściowo zrekomensować koszty pojawienia się dziecka w rodzinie, jego utrzymania i edukacji.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie (od 1 stycznia 2016 r.).

Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne.

Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego jest przeciętny miesięczny dochód, w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe dla rodzin ubiegających się o przyznanie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego od 1 listopada 2015 roku wynosi **674 zł** na osobę i **764 zł** na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.

Od 1 stycznia 2016 r. w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

Kryterium dochodowe uprawniające do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wynosi **1 922 zł** na osobę. Obowiązuje również kryterium dochodowe przy ubieganiu się o specjalny zasiłek opiekuńczy – dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty **764 zł**.

Kwoty kryteriów dochodowych, a także wysokość poszczególnych świadczeń rodzinnych podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego

rodzin. Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są: świadczenie rodzicielskie, zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest na roczne okresy zasiłkowe od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie dochód ten odpowiednio pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że w pierwszej kolejności do łżenia na utrzymanie dzieci zobowiązani są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. W przypadku prawa do zasiłku rodzinnego dla osób samotnie wychowujących dzieci, oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców (chyba, że z przyczyn obiektywnych jest to niemożliwe).

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W roku 2017 wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Osoba, która ma ustalone prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka (1000 zł – świadczenie jednorazowe),
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł miesięcznie),
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka (193 zł miesięcznie na dziecko (nie więcej niż na dwoje dzieci), w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł, nie więcej niż o 160 zł na wszystkie dzieci);
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie (95 zł miesięcznie),
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90 zł miesięcznie na dziecko do 5 roku życia i 110 zł miesięcznie),

- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (113 zł miesięcznie na zamieszkanie w miejscowości, w której mieści się siedziba szkoły i 69 zł miesięcznie na dojazd do szkoły poza miejsce zamieszkania),
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł - świadczenie przyznawane jednorazowo w okresie zasiłkowym).

Poszczególne świadczenia rodzinne mają różny charakter: w większości wypłacane są na określony czas (okres zasiłkowy), ale również jednorazowo (dodatek z tytułu urodzenia dziecka, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka) lub raz w ciągu pewnego okresu (dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego). Część świadczeń rodzinnych występuje samoistnie (zasiłek rodzinny, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), natomiast otrzymanie dodatków do zasiłku rodzinnego uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie to przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnionymi do tego świadczenia są zatem m.in. osoby bezrobotne, studenci, osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych.

Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez 52 tygodnie po urodzeniu dziecka w wys. 1 000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków okres ten wydłużony zostaje do 71 tygodni.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje również opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej a także osobie, która przysposobiła dziecko w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.

W ramach świadczeń rodzinnych realizowane są trzy rodzaje **świadczeń opiekuńczych**:

- 1) **zasiłek pielęgnacyjny** (153 zł miesięcznie) – świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Przeznaczone jest dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych niepełnosprawnych w stopniu znacznym (w niektórych przypadkach również w stopniu umiarkowanym) oraz dla osób, które

ukończyły 75 lat. Do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby, pobierające dodatek pielęgnacyjny wypłacany przy emeryturze lub rencie wypłacanej z organu emerytalno-rentowego.

2) **świadczenie pielęgnacyjne** przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,
- innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny –
  - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Wartym podkreślenia jest fakt, że świadczenie pielęgnacyjne jest jedynym świadczeniem rodzinnym, którego wysokość podlega corocznej waloryzacji od 1 stycznia o wskaźnik waloryzacji określony w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego na następny rok kalendarzowy podlega ogłoszeniu w drodze obwieszczenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. W roku 2015 świadczenie pielęgnacyjne wynosiło – 1200 zł miesięcznie, w roku 2016 – 1300 zł miesięcznie, w roku 2017 była to kwota 1406 zł miesięcznie, a od 1 stycznia 2018r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego to kwota 1477 zł miesięcznie.

3) **specjalny zasiłek opiekuńczy** przysługuje osobom, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

O specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegać się mogą osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny w stosunku do osoby wymagającej opieki. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego to kwota 520 zł miesięcznie.

Ze środków finansowych budżetu państwa przeznaczonych na realizację świadczeń rodzinnych wypłacano ponadto w 2016 roku, wprowadzone ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku, **zasiłki dla opiekunów**.

Świadczenia te przysługują osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna opłacane były **składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe**. Organ realizujący świadczenia rodzinne opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego oraz odpowiednio specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia *) z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i nie dłużej niż przez okres na jaki ustalono prawo do w/w świadczeń. Składek nie opłaca się za osoby podlegające obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu.

*) Do 30 września 2017 r. to 25-letni okres składkowy i nieskładkowy (dla wszystkich), od 1 października 2017 r. to 20-letni okres składkowy i nieskładkowy w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

**Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych
w latach 2015 – 2017**

	2015	2016	2017
Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą	5 218	5 791	5 724
Najwyższa liczba rodzin korzystających w danym miesiącu ze świadczeń rodzinnych	4 168	4 723	4 562
Liczba rodzin pobierająca zasiłki rodzinne na dzieci, w tym	1 974	2 505	2 506
- z jednym dzieckiem;	864	1 161	1 128
- z dwojgiem dzieci;	735	945	959
- z trójką dzieci;	269	295	315
- z więcej niż trójką dzieci.	106	104	104

ŚWIADCZENIA I WYDATKOWANE ŚRODKI

Wyszczególnienie	2015		2016		2017	
	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	56 403	6 223 782	64 776	7 665 683	66 822	8 091 334
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	638	638 000	764	764 000	646	646 000
Świadczenie rodzicielskie (* pomoc realizowana od 1 stycznia 2016 r.)	-	-	2 282	2 087 916	2 646	2 437 822
Zasiłki pielęgnacyjne	33 474	5 121 522	33 472	5 121 216	33 301	5 095 053
Świadczenia pielęgnacyjne	3 126	3 722 420	3 533	4 567 880	3 890	5 454 704
Specjalny zasiłek opiekuńczy	187	96 183	377	194 548	417	215 112
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	3 119	903 362	3 291	1 070 639	3 456	1 220 761
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	2 052	190 000	2 241	222 786	2 329	259 929
Zasiłek dla opiekuna	798	414 458	648	336 146	451	233 830

Od 1 listopada 2015 kryterium dochodowe wynosi 674 zł na osobę i 764 zł w rodzinie z niepełnosprawnym dzieckiem. W 2016 roku nastąpił wzrost w stosunku do 2015 roku o ponad 500 rodzin co wiąże się m.in. z wprowadzeniem od 1 stycznia 2016 r. świadczenia rodzicielskiego oraz wprowadzeniu przy ustalaniu prawa do zasiłku rodzinnego tzw. zasady „złotówka za złotówkę” oznaczającej, że nawet przy przekroczeniu kryterium dochodowego osoba ma prawo do zasiłku rodzinnego z dodatkami tylko w niższej wysokości.

Z analizy danych wynika, że w 2016 roku nastąpił w stosunku do roku 2015 wzrost liczby rodzin uprawnionych do świadczeń uzależnionych od kryterium dochodowego tj. do zasiłków rodzinnych z dodatkami, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, a tym samym wzrost liczby wypłaconych świadczeń. W 2017 roku liczba rodzin uprawnionych do zasiłków rodzinnych pozostawała na poziomie 2016 roku, jednak nastąpił wzrost liczby wypłacanych świadczeń i wydatkowanej kwoty. Wzrost wydatków wynika z faktu, że od 1 listopada 2016r. nastąpił wzrost

wysokości zasiłków. W przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w 2016 roku wypłacono o 126 świadczeń więcej niż w roku 2015, natomiast w 2017 roku wypłacono o 118 świadczeń mniej niż w 2016. Spadek ten prawdopodobnie spowodowany jest m.in. wprowadzeniem obowiązku zasądzenia świadczeń alimentacyjnych od drugiego z rodziców dziecka, gdy osoba ubiegająca się o świadczenie deklaruje samotne wychowywanie dziecka. Zauważa się natomiast wzrost liczby wypłacanych świadczeń rodzicielskich oraz świadczeń pielęgnacyjnych dla osób rezygnujących z zatrudnienia ze względu na konieczność sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.

ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

Program „Rodzina 500 plus” wprowadzony 1 kwietnia 2016 r. ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci to systemowe wsparcie polskich rodzin. Świadczenie przysługuje na drugie i kolejne dziecko bez kryterium dochodowego, natomiast przy ubieganiu się na pierwsze lub jedyne dziecko w rodzinie dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć 800 zł i 1 200 zł w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym. Liczbę dzieci objętych programem, wypłacone świadczenia oraz wydatkowane kwoty na ten cel obrazuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	IV-XII 2016	2017
Liczba rodzin	5 643	5 766
Wypłacone świadczenia	70 499	96 375
Wydatkowana kwota	35 150 640	48 061 636

Od 1 października 2017r. obowiązują nowe zasady dotyczące ustalania prawa do świadczenia wychowawczego w stosunku do rodziców deklarujących samotne wychowywanie dziecka. Podobnie jak przy ustaleniu prawa do zasiłku rodzinnego konieczne jest zasądzenie od drugiego rodzica świadczeń alimentacyjnych. Od zasady tej są jednak wyjątki. Świadczenia przysługują w sytuacji gdy brak jest zasądzonych alimentów na rzecz dziecka, m.in. gdy drugi z rodziców dziecka nie żyje, ojciec dziecka jest nieznan.

PROGRAM „ZA ŻYCIEM”

Program „Za życiem” to kolejny program rządowy. Został wprowadzony 1 stycznia 2017r. ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Program wspiera rodziny z osobami niepełnosprawnymi, w szczególności wychowujące niepełnosprawne dzieci. Obejmuje rozwiązania dotyczące wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, wczesnego wspomaganie

dziecka i jego rodziny, usług wspierających, rehabilitacyjnych i mieszkaniowych. Program zapewnia koordynację wsparcia, poradnictwa i informacji i jest realizowany przez wiele podmiotów.

W ramach programu wypłacane jest jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka u którego u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu w wysokości 4000 zł. Wypłata świadczenia nie jest uzależniona od spełnienia kryterium dochodowego. W roku 2017 wypłacono 13 świadczeń na łączną kwotę 52 000 zł.

ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z FA przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Na dziecko starsze świadczenia przysługują do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w ono szkole lub szkole wyższej. Na dziecko, które ma ustalony znaczny stopień niepełnosprawności – bezterminowo.

Ponadto o świadczenia z funduszu alimentacyjnego mogą ubiegać się nie tylko rodzice samotnie wychowujący dzieci, ale również ci, którzy zawarli związek małżeński lub żyją w konkubinacie. Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z FA wraz z wymaganymi dokumentami składa się bezpośrednio w MOPS. Okres świadczeniowy trwa od października do września. Wnioski składane są od sierpnia.

Prawo do świadczenia z FA przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 725 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów nie więcej jednak niż 500 zł na każde dziecko. Z poniższych zestawień wynika, że spada liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego (zmniejsza się również liczba wypłacanych świadczeń). Wynika to głównie z faktu, że kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń nie zmieniło się od początku obowiązywania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tj. od 2008 r. a najniższa krajowa płaca wzrasta co roku.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2015 – 2017

Rodzaj świadczeń	2015	2016	2017
Fundusz alimentacyjny	887	820	771

WYPŁATA ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Wyszczególnienie	2015		2016		2017	
	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	15 660	5 877 033	14 592	5 519 397	13 820	5 228 335

Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, która wprowadziła nowe regulacje w zakresie pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i tym samym zastąpiła ustawę o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej od czasu obowiązywania (tj. od 1 października 2008 r.) była już kilka razy nowelizowana zarówno w części dotyczącej przyznawania świadczeń oraz prowadzonego postępowania wobec dłużników.

Katalog środków służących do dyscyplinowania dłużników alimentacyjnych od kilku lat pozostaje niezmienny. Istnieje konieczność przeprowadzania wywiadów z dłużnikami, ich aktywizacja zawodowa, a w określonych w ustawie przypadkach składanie wniosku do prokuratury o ściganie dłużnika oraz składanie wniosku do prezydenta o zatrzymanie prawa jazdy. Skierowanie wniosku do Prokuratury o ściganie za przestępstwo uporczywego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego oraz do Prezydenta o zatrzymanie prawa jazdy musi być poprzedzone wydaniem decyzji administracyjnej uznającej dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W razie powstania zaległości w należnościach dłużnika za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywane są do biura informacji gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużników wynikających z wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej. Od 2016 roku istnieje obowiązek przekazywania takich informacji do wszystkich biur informacji gospodarczych podanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki w Biuletynie Informacji Publicznej. Obecnie takich biur jest 5 i do nich przekazywane są informacje o w/w zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

Podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej problemów jest z ustalaniem miejsca zamieszkania dłużnika. Z tego względu nie można przeprowadzić z dłużnikiem wywiadu i odebrać oświadczenia majątkowego. Sami dłużnicy nie są natomiast zainteresowani współpracą z MOPS, nie widzą potrzeby przedstawienia swojej sytuacji, skorzystania z pomocy w znalezieniu i podjęciu pracy (poprzez aktywizację zawodową) a tym samym zdobycia pracy i regulowania zobowiązań alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi. Oznacza to, że dłużnik musi zwrócić wypłacone świadczenia wraz z odsetkami, które naliczane są do dnia spłaty należności. Należności przypadające od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściąganiu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej.

Postępowanie egzekucyjne prowadzą komornicy sądowi. Po wydaniu decyzji ustalającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela wnosi o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub o przyłączenie się do toczącego się postępowania egzekucyjnego w sprawie zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej do alimentów.

Po nowelizacji kodeksu karnego 31.05.2017 r. sądy powróciły do wyznaczania kary w postaci wykonywania prac społecznych. Do Ośrodka już zgłosiło się kilku dłużników.

Wraz z Powiatowym Urzędem Pracy prowadzone są działania celem przybliżenia informacji w/s funduszu alimentacyjnego oraz możliwości podjęcia pracy lub kursów.

**Liczba decyzji wydanych w 2016 i 2017 roku
w Dziale Świadczeń Rodzinnych**

Wyszczególnienie	2016 rok	2017 rok
Świadczenia rodzinne (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych)	6 405	6 540
Fundusz alimentacyjny (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów)	1 645	1 494
Świadczenia wychowawcze (Program Rodzina 500+) (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci)	6 563	6 813
Zasiłek dla opiekuna (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów)	26	20
Jednorazowe świadczenie z programu „Za życiem” (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”)	-	14
Razem	14 639	14 881

STYPENDIA SOCJALNE

Od 1 lipca 2015 roku, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Legnicy z dnia 29 grudnia 2014 r. zmieniającą uchwałę w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Legnicy, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane są zadania gminy wynikające z ustawy o systemie oświaty, a dotyczące udzielania pomocy materialnej uczniom.

Ustawa wyróżnia dwa świadczenia o charakterze socjalnym tj.:

- stypendium szkolne,
- zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Wniosek o przyznanie świadczenia składany jest corocznie w terminie do 15 września bieżącego roku, a decyzja przyznająca świadczenie wydawana jest do końca roku szkolnego (czerwiec następnego roku).

Kryterium dochodowe do otrzymania świadczenia to kryterium dla osoby w rodzinie z ustawy o pomocy społecznej i w roku 2017 wynosiło 514 zł na osobę. Świadczenie na jedno dziecko uczące się przyznawane było w wysokości 248 zł na miesiąc. Z tej formy pomocy w 2017 roku skorzystało 1130 osób, a wypłacone świadczenia to kwota 1 596 846,69 zł.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Wysokość zasiłku szkolnego nie może być wyższa niż 620 zł. W 2017 r. z tej formy pomocy skorzystało 13 uczniów, a wypłacone świadczenia to 8 060,00 zł.

Obsługa zadania odbywa się w dwóch lokalizacjach na terenie miasta: w siedzibie Szkoły Podstawowej nr 10 przy ul. Jaworzyńskiej oraz siedzibie Zespołu Szkół Samochodowych przy ul. Słubickiej.

PODSUMOWANIE

W roku 2017 pracownicy Ośrodka, podobnie jak w latach ubiegłych, w sposób profesjonalny realizowali nałożone na nich obowiązki. Należy dodać, że relacje na styku pracownicy Ośrodka a klient są coraz trudniejsze. Oprócz prowadzenia bieżących postępowań i przyznawania świadczeń, coraz bardziej absorbujące jest dochodzenie tzw. świadczeń nienależnie pobranych (najczęściej w skutek zaniżenia osiąganego dochodu). W roku minionym pracownicy Ośrodka prowadzili postępowania wobec 580 osób o zwrot nienależnie pobranych świadczeń na kwotę ok. 600 tysięcy złotych. Kolejnym negatywnym zjawiskiem jest coraz większa roszczeniowość klientów Ośrodka, bardzo często przejawiająca się agresją, zastraszaniem, łącznie z przypadkiem pobicia pracownika.

Dużą uciążliwością dla zarówno klientów, jak i pracowników jest baza lokalowa. Usytuowanie działów obsługujących mieszkańców pod różnymi adresami powoduje konieczność „krażenia” między nimi, celem załatwienia spraw w Ośrodku. Taki stan rzeczy utrudnia także funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka, nie mówiąc o ponoszonych z tego tytułu kosztach. Z nadzieją oczekujemy wskazania nowej lokalizacji na siedzibę Ośrodka.

Ostatnie lata wykazują tendencję wzrostu zapotrzebowania na wszelkiego rodzaju pomoc kierowaną do seniorów. Jest to widoczne zarówno w ilości osób korzystających z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w ilości chętnych do korzystania z usług Domu Dziennego Pobytu oraz osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej. Z drugiej strony - jeśli chodzi o najmłodszych mieszkańców naszego miasta – występuje bardzo duże zainteresowanie korzystaniem z usług miejskich żłobków, właściwie przez cały rok utrzymuje się kolejka chętnych, których oczekiwań nie możemy spełnić z powodu braku wolnych miejsc.

Wyrażam nadzieję, że Sprawozdanie chociaż w części oddaje obraz ciężkiej pracy blisko 450 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz naszej legnickiej społeczności.

Legnica, dnia 19 stycznia 2018 r.